

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

fizetési árak.	
Éves ára	3 korona.
Égés évre	12 "
Videkara: Negyedévre	5 "
Közép évre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Városi takarékoság.

— okt. 26.

A városi közgyűlés hangulatának egyik jellemző tanúsága a szertelen takarékoságra való törekvés.

Tegnap azt mondta egyik városatyja, az ő civis természete őszinteségével, hogy az erdőmester urnak dícsíretet büven a jól bedugdosott esemetikír, de már pízta egy fillért se szavaz meg neki.

És ez a szólás-mondás vezeti most a törvényhatósági bizottság tagjainak jókora részét. Valóságos beteg idegesség lepi meg őket, mihelyt áldozat kerül szóba; különösen, ha a köz java olyan áldozatot kíván, amit egyesek érdeke érezne meg, egyszerre felzúdul a város vagyonát műfélétekenységgel őrző „nem áldozunk!” jelszó.

Egyike dícséres polgári éretnyeknek az a gondosság, melylyel a városatyja a polgárság egyetemé-

nek érdekei felett örökdi. De vajjon az erény nem fér-e össze az éleslátással, mely azt parancsolja, hogy le ne vágjuk a beteg fejét azért, hogy a — lába ne fájjon? Én azt gondolom, hogy a takarékoság tulhajtása, még inkább oktalan alkalmazása nagyobb kárt okoz néha, kivált a város jövőjére nézve, mint a bőkezűség, mely a civitás általános anyagi és szellemi fejlődéséért minden áldozatra kész.

Afféle közbekiállások, mikor a város rendezésének megállapítását sürgetik, hogy: Ej! nem kell nekünk sugárut! — furcsa világitást vetnek a rövidlátó fukarkodási politikára. Ennek aztán olyan eredményei vannak, hogy az olcsón kínált tures telket új utca nyithatása végett később a ráépített palotával együtt drága pénzen kell kisajátítani.

Szerencse, hogy a guti magfák kivágásánál is nem győzött az a felfogás, hogy ha a vágatás miatt mi,

egyed jósággtartók a legelőt, kasszállót elvesztjük, akkor inkább rothadjanak ott el az öreg fatörzsek a város kárára! Pedig kis hja, hogy nem így történt.

Igazán legfő ideje, hogy a törvényhatósági bizottság szelleme megújhadjon és lépést tartva haladjon a kor igényeivel, melyek megkövetelik, hogy a polgárság mindig kész legyen az áldozatra, midőn azt a ros közjava kívánja.

Meg kell fiatalítani a városi politikát. Új emberek, fényes tehetségek, kiváló köztisztelőtű férfiak állanak a közügyek szolgálatára készen; szükséges, hogy ezek vegyék át a vezérlő szerepet és készítsék elő a leendő harmadik egyetem székvarosát Debrecenre azokra a feladatokra és kötelességekre, melyek teljesítése a várost a nemzeti munka nagy harcában az első sorába emelhetik.

Levél a fővárosból.

A Szabadság olvasóinak írta: Bolygó.

A tárcá levelek ki mentek a divatból. A hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején virultak.

Három-négy nevezetes heti eseményt foglalt össze a tárcá író és ezek felett elmélkedett, merengett.

Ma ezekből az eseményekből rövidebb elbeszéléseket, cikkeket írnak, sőt elrakják a drámairás kamarájába és annak idején feltálalják a szinpadra.

Ilyen tárcá leveleket ma írni nem könnyű, mert minden hírt gyorsan szeret a közönség kapni és csak a friss híreket szereti. A felmelegítést nem kedveli.

Visszapillantások alakját kell a tárcá levelek írójának választani s úgy szólván beszámolókat tartani a hét vagy a hónap felett. Egy kis szemlét.

Október hónap a képviselőké és katonáké. A honatyák össze gyülekeztek s az ujoncokat be hívták. Folytak a gyakorlatok a Vérmezőn és a kenyérmezőn.

Zárja a fél jobb, fél bal és mindenféle gyors fordulat.

Megélénkülnek a mulató helyek. Csak a lengyel busul honja állapotján. A magyar sirva-vigad. A Lipótvárosba költözés a Nemzeti Színház körül levő vendéglőknek ártott, ahonnan ide szerződnek át a politikus pincérek, a kik már tudják, melyik honatyja, hogy sze-

reti a bécsi szeletet, vagy a magyar paprikást.

Új tanyákat ütnek, csak a legkonzervatívabb elemek maradnak a régi helyeken. Változott a főváros képe és más utcákon folynak a képviselői séták, a hóditó járlatok, őrszemes állások. A szerelmi postákban járatos Sándor-utcai hordárok, a lipótvárosiakkal helyet cserélnek, bérkocsisok szintén. A képviselőház költözködése egy kis népvándorlást okoz és megváltozik a főváros etuografiája.

A belvárosból a Lipótvárosba költöznek törvényhozóink és a hónapos szobák árai és regényei itt magasabb hullámokra esapnak. A házmesterek aranykora következik. Több lesz az éjféli

AZ

ŐSZI és TÉLI

ujdonságok

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „Frist Class” gyártmányok elárúsítása Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső leghíresebb gyárásaival közvetlen összeköttetésben áll; az általuk leköltött minták és minőségek kizárólag cégünk-nél szerezhetők be.

Minden egyes árucikknek

olcsó, de szabott ára

nyíltan, számokkal van jelölve, ennél fogva a tulfizetés teljesen kivan zárva. Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

A szent tűz ápolása.

A Szabadság számára írta: Erdélyi Gyula.

Hogy a közönytől megmenekedjünk, annak az orvossága az, hogy élesszük fel a hamu alatt a szent tüzet.

Feléleszthetjük pedig ezt a történeti érzék, a történeti hangulat ébren tartásával. A történetet soha kevesebben nem olvasták, mint napjainkban. A törpe irtózik óriási ósátyja képétől. Ugy van, kihalt a magyar és ősi szellem a magyarokból: rettegnek a történet lapjait forgatva ezzel a szellemmel találkozni.

A multban sok századokon át megtalálják az erkölcsöt, tisztességet, jellemet, a mi de sok háznál hiányzik ma.

Tudományos divat keletkezett abból, hogy hazánk történetéből kiaknázzák a nem szép pontokat és gyengeségükben és fogyatkozásaikban mutassanak be egyes hősokeket.

En jogosultnak látva a bírálatot a multtal es jelenel szemben. A hamis profétáknak emlékét sem szeretem. S ellenük sokat árt.

Keressük az igazat. A ki nem érdemli meg, azt ne tiszteljük, akár élő akár halott.

Akárhogy rostáljuk is a történeti alakokat, akárhányak mutassuk is be árnyait, marad elég fényes.

En azt óhajtom, hogy multban és jelenben csak az igazat lássuk. Akármilyen kedves is valamelyik alakunk a történeti legenda alapján, ha az igazság kiderül, le kell dönteni a talapzatról, melyen állt: ott csak az igazak maradjanak. A történet kutató sok elfakult levélre akad, melyen írva van az igazság, melynek a sírból is ki kell törni. Ez nem árt a történeti érzéknek.

Hála Istennek úgy állunk, hogy a nemzeti kegyeletet nem kell egy-kettőnek lefoglalni, mert történetünknek feles

számmal vannak nagy alakjai, kikhez a közelebb éltek rovására a történeti érzék hűtelen.

Egy-kettő miért homályosítaná el a multat magát, miért a történetet? Egy kettő miért zárna el a többi? Nem kell egynél annyi fáklyáját gyújtani meg az emlékezésnek, hogy a többi mohos feledés homályában maradjon.

Egyet sem szabad egy-egy politikai töredéknek a saját pártcéljaira lefoglalva arra az egyre esküdni és a többi elfelejtetni.

Nem hiában töprengett a költő azon, hogy Botondtól kezdve napjainkig ki volt nagyobb? Mi csak arról beszélhetünk a történeti hangulattal, kinek mi volt a hatása? ki mit tett?

Válassza ki-ki a magát. Az egész történetet kell feltüntetni és történeti érzékkel átérezni, hogy valaki elvakult ne legyen és izmos önállósággal ítélhessen későn vagy korán állított szobrokról.

A történettel — fájdalom — ma kevés művelt ember foglalkozik s a mig egy részről felül a történeti legendának, másrészt azonnal elhisz mindent, a mit kinyomatnak. A történeti hangulatot és érzéket úgy erősítjük, ha a történeti kegyeletnek sokat adóznak.

Hogyan adózzunk? Erre nekem van az egész nemzet számára egy indítványom.

Már az iskolában el kell kezdeni a történeti hangulat és érzék ébresztését. Történeti naptár sokféle kiadásban jelent meg. Vegye elő a tanító, vagy oktató és a tanítás előtt beszéljen valamit arról, a mit, vagy a kit a nagy hazának történeti naptárjában feljegyeztek. — Az imádság után következék hódolat történetünknek.

A mult, nem csak a közelmult nagyobb jelentőségű napjain egy kis ünnepféle legyen. A főiskolai ifjuság ezt saját

maga folytathatja és edzheti magasabb önképzéssel a történeti érzéket és hangulatot.

A község előjárósága is emlékezhet a napi teendők megkezdése előtt a régiokról legalább röviden. Ezenkívül többször a jegyző, tanító, bíró vagy lelkész a történet nagyobb eseményeinek színhelyén rámutathat a magyar történet lapjára.

Városok, törvényhatósági joggal felruházott városok és vármegyék közgyűlésein tartson valaki egy-egy emlékeztetőt a mult nagyjairól, vagy nagy esetéről, mely a városban vagy vármegyében folyt le.

Ez az általános kerete a történeti érzék ápolásának. A történeti érzék kellő megnyilatkozása elfújja a hamut a szent tűz felől és akkor:

Romlott és romlott elme,
Kit hazája hő szerelme
Nagy tettekre nem hevít.

Pierpont Morgan.

Szabadság számára írta: Ifj. Rácz Lajos.

Arról a hetvenéves ifjuról, aki e nevet viseli, többet beszélnek ma a művelt világ minden államában, mint akár-melyik koronás főről.

És a címe: *Amerika Napoleonja*. És valóban az is! Még nem nagyon sok évvel előbb pedig, mikor megkezdte hatalmas terveit megvalósítását, gunyosan mosolygott rajta a vén Európa,

Amikor a hatalmas tőke és erőte megeket egységes munkára *koncentrált trustirozás* folyamában untalan hallották a Morgan nevének, aki trustökké organizált annyi vállalati ágat, intésére milliárdok mozdultak meg — akkor keletkezett a szójáték, mely azt mondta róla: *morganizálni* akarja a világot. *Morganiz-*

után járó dupla kapupénz, a mi emelkedik is, különösen, ha valami csinos női tanulmány alak kíséri haza a képviselőt.

Fátyolt reá. Ne áruljunk el többet, mint a mennyit illik. Ne áruljunk el új nyomokat.

A képviselőnek nehezebb a helyzete, mint az érdekeltség másik októberi tárgya: a katonnái. A cseléd személyzet nyilvánosabban könnyíti meg a katonna hódítását. Minden kis kapuban kettő-három a cápristrányig.

Különösen akkor, ha az ujoncok már kijárhatnak. Érettebb koru szakácsnék epednek a regrutákért, vagyis szakácsné nyelven a fiók rigóért. Repülésök üdébb, gyorsabb és hálásan tanulják Katiék nótáját.

Október hónap uralkodó társadalmi plánétái a képviselők és katonák, a tanuló ifjuság már szeptember végén napirendre tér, mert a pénzecske elfogyott és új nemzetgazdasági fogásokkal él édes apám és édes anyám erszénye ellen.

A választások az egyetemben le-

zajlottak. A műgyetemi, orvos és jogászbálok rendezőségének választása és a bálók újra felszínre hozák a fiatalságot. Ekkor a jó táncosnak van értéke. A leányok hajnalig táncolnak, reggel a táncosokon kívül a mamák a férj jelöltekről ábrándoznak, tervelnek, kik ugyan ritkán táncolnak, de azért számítják őket és számitanak.

Kávéházak, kaszinók, körök kezdenek megtelni. Templomok, könyvtárak, főiskolák üresek. Mindenre nem juthat a fiatal embernek ideje.

A fővárosban is szakítani akarnak a zsurokkal. Mint Párisban van, kávéházban adnak találkozót egymásnak a családok. A divatszeszélye változik. Alig kezdődött el már vége van. Mikor a kávéházi zsurok eláltalánosodnak, azonnal beáll alkonyuk.

Az étellel törődik mindenki. Szomoruan néznek a kályhára, kandallóra. A fekete gyémánt, a szén beszerzése sok ember gondja.

Vidámodnak azonban a szénkereskedők, a szenes leányok, kiknek szü-

rete most kezdődik. A nap a szegény ember fütője — mtndig kevesebb és kevesebb fa levelén át szűrődik és nő a télért a gond.

A halottak ünnepének divatja is meglátszik az üzletek kirakatán. Sirlámpák, sirdiszek kerülnek oda figyelmeztetve az egész éven át pihent kegyeletre. Azok, a kik az életre gondolnak, rá gondolnak most a halálra. Kertészek, művirágkészítők jó kedvel dörzsölik a kezeiket. Nekik mindenből kijut a haszon, örömtől és bánatból, halottak napján felébredt kegyelet hazugság. Nézzétek azt a fiatal embert, rendeli a koszorut két hónappal ezelőtt elhunyt nejének és a bokrétát új menyasszonyának. A hazugság minden hónapnak állandó vonása. Hazudik szokásból, szűkségből, haszonból, tettel, szívről, ruhával.

Deák Ferencnek azt a törvényét, hogy csak azt szabad írni, ami igaz, meg lehet tartani, de nem lehet azt, hogy *hogyan éljünk, a hogy igaz.*

Mihalovics J. gyógyszerháza a „Kigjóhoz” Debreczen, Főter, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin” arcz s kézbőr finomító s szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. **Halása gyors s biztos. A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi,** s poudert alá is igen ajánlható. **Mint bőr-ápoló szer páratlan!** Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.

tingthe World! És nevétek a szertelenkedő amerikai. Mert hiszen a tengeren innét divatos mindent operett-szerűnek venni ami amerikai.

Hanem aztán, amikor nyolc nagy acéltrustból meg a Carnegie nagy vállalatából 7500 millió koronával megalkották az óriási acéltrustot, akkor elröppent Európa gunyos mosolygása! Komolyan kezdtek gondolkozni a tréfálózók

Amikor pedig, ez év nyarán a legnagyobb amerikai és angol gőzhajós társaságok beolvasztásával, — az angolok minden ellenkezése dacára és az angol gazdasági nagyság alapját képező forgalmiiparra súlyos csapást mérve létrehozta a nagy gőzhajó-trustot, akkor megdöbbenve néztek föl reá: a gazdasági Napoleonra.

És ez új elnevezésben nincsen tulás. Tudjuk, hogy Bonaparte Napoleon diadalutja volt a militarizmus utolsó fellobbanása, érte a társadalmi fejlődés szélesebb értelmű militarizmusát. És látjuk, hogy hiába van a népek nagy fegyverközése, hiába költünk anyit hadiszere, hiába gyulad itt-ott ki a harc hamvadó zsarátoka — de már egyetlenegy művelt államban sem ad többé jelleget a fejlődésnek a militarizmus. Nyilvánvaló, hogy az *indusztriális* állameszme, melynek első csirái Angliában fakadtak, ma már úgy megerősödött, hogy ez ad jelleget a haladásnak.

Most már ezekből indulva, ha azt keressük, mi volt Bonaparte nagyszerű sikerei — lélektani magyarázata, akkor azt találjuk, hogy kora eszméinek e preguáns megtestesítője azokat annak a hatalmas organizáló erőnek köszönhetette, mely által a körülötte féktelenül tomboló, a rendszertelenségben egymást hatását is lerontó, egymást pusztító erőket koncentrálni és az általa kitűzött célkért egységes és így fokozott erőki-fejtésre birni képes volt.

Amilyen viszonyokat látunk a francia politikai életben Bonaparte fellépésekor, ugyanolyan kép tárul elénk a mai kor gazdasági életében. A versenyszabadsagnak végtelenségig vitt konzekvenciája szülte a mai helyzetet. Ember ember ellen küzdve, pusztítva egymást. A verseny ma már nem az az ideális valami, aminek a jó Smith Adámok ismerték és kívánták. Ma egy modern ökológ korát szentesíti és védi az uralkodó, korlátatlan versenyszabadság, melyben a gazdasági alanyok egymást kiméretlenül pusztítják, a társadalmi erők a tulontul önzővé lett individualizmus szavára atóniokra tagozódva küzdenek és így egymás hatását rontják le. Érezzük ezt mi gazdaságilag fejletlenebb társadalmak is, mennyivel inkább az oly fejlettek, mint Anglia vagy az Egyesült Államok.

És ebbe a féktelen harcba lép egy üzletember, minden eddigi elődjét felülmúló hatalmas organizáló erővel. És a szétforgácsolódott gazdasági erőket óriási erőnyomatékokká koncentrálni. És az eddig egymással küzdő feleket egységes közös munkára vezető; ezáltal az erőki-fejtés hatását, eredményeit bámulatosan megsokszorozva!

Aztán ezekkel a kolosszusokkal megindul. Halálos sebet ejt Anglia kereskedelmén és iparán. Magában Londonban győzi le a legnagyobb vállalatokat és szerzi meg fogyasztási piacukat.

És a többi európai államra s az egész világra óriási nyomással nehezülnek reá. Ugyancsak nem mosolyogják már, hanem államfő, politikus, tudós és — ezrek és ezrek figyelik lázasan.

Es már így emlegetik: *amerikai veszély.*

Odaát Amerikában pedig, ahol egy évtized előtt kegyetlenül támadtak, szigorú törvényeket hoztak káros hatásai miatt a trustok ellen, — ma hallgatva, békén hagyva figyelnek rájuk és a *nemzeti haladásnak diadalmas eszközeit látják bennök, fegyvereket a nagy gazdasági küzdelemben, a melyek Amerika nagyságát, vezérszerepét, világhatalmát meg fogják szerezni . . .*

Ennek a nagy gazdasági küzdelemnek Napoleonja *Pierpont Morgan*, a kigunyolt és ma bámult Morgan, aki hatalmas betükkel írta be nevét a világ gazdasági történetébe.

. . . Mi pedig itt messze-távol álmódunk az ősök nagyságán. Érdekesnek találjuk ugyan a Morgan jobb keze: Schwab mondását, aki a mult télen így nyilatkozott: „Tulajdonképen az isten két Amerikát teremtett. Az egyik itt van a Kárpátok alatt . . . Mezői dusan teremnek, hegyei a vasat és szenet, az ipar szülőt adják bőven száz más kincsekkel, a nép értelmes és életerős . . .” de azért nálunk minden pang, panaszkodik a gazda, jajveszékkel az iparos és kétségbeesett a kereskedő!

Miközben a multakon tündünk, ez új utakon, amiken pedig ma él, küzd és halad a világ, — csak tévedező léptekkel járunk.

Lesz-e nekünk Pierpont Morganunk valaha?!

Legyünk igazak.

Válasz Kun Bélának.

A Debreceni Főiskolai Lapok legutóbbi számában, nem a szerkesztőség tollából ugyan, az *Akadémiai-kör és a joghallgatók-köre* címmel egy közlemény jelent meg, mely párhuzamot vonván a két kör között, kimutatja az elsőnek az ifjuság egységére nézve üdvös voltát és fontosságát s ezzel szemben amásik körnek az ifjuság egységére káros és bomlasztó hatását s kisebb jelentőségét. E közleményünk által indítatva, vagy azt, mint alkalmat megragadva, a debreceni ifjuság régi híres vezére: *Kun Béla* e lap (a *Szabadság*) hasábjain terjedelmes cikket tett közé, melyben, szólva az Akadémiai-Kör évtizedes eszméjéről, bizonyítva annak az egyes beolvasztandó egyesületek autonómiájának megszűnése, alapszabályaiknak megsemmisülése, tökéjük összesítése és a pénzlevonás által szilárd alapjainak megingatása, különösen pedig a jogászok és hittanhallgatók között a multban úgy, mint ma is fennálló s el a jövőben sem enyészhető érdekösszeütkezések, ellentétek és a különböző élethivatással együttjáró különböző felfogás miatt való kivihetlenségét, ifjusági mulját s abban önmagát megtagadva a Jogász Segítő-Egylet választási mozgalmából leszavazottan kikerült párt tetteinek elbírálásával kapcsolatosan tervezett Joghallgatók-Köre mellett tart hatalmas szónoklatot s ugyanakkor ki-

mondja a D. F. L-ra, illetőleg annak szerkesztőjére a J. S. E. elnökének megvádolását és meggyanúsítását.

Ha csak a két létesíteni szándékolt ifjusági kör körül folyó mozgalmakról; ha csak a leszavazott párt egyoldalulag és helytelenül megítélt dolgainak kitalálásáról; ha csak a jog- és hittanhallgatók közt egyszer s mindenkorra lehetetlennek mondott összeférhetésről volna szó abban a cikkben, másra biznók azoknak tiszta és igaz világításba állítását s csak a magunk számára alkotva véleményyt a cikkről, az abban foglaltaknak a valónak megfelelő vagy meg nem felelő voltáról, nem lenne egy árva hangunk sem; de akkor, a midőn annak egyik szakasza egyenesen a D. F. Lapnak és annak szerkesztősége ellen irányul, úgy érezzük, hogy nemcsak jogunk, de kötelességünk is lapunk tisztessége és az igazság érdekében főlészóllalnunk.

Ugy hisszük, azt mindenki beösméri, bármily éles látással, bármily kiváló ítélőképességgel megáldott legyen is valaki, valamely mozgalomnak a mozgató erőit csak úgy ismerheti, ha a dolgok mélyére lát, a dolgok mélyére csak úgy láthat, ha maga is benne él napról-napra a mozgalomban s becsületes igazsággal csak úgy mondhat ítéletet, ha nem az érdekek és célok szerint színezett előadásokra, hanem a saját látására és tapasztalására alapítja ítéletét. Hogy ismerheti most már *Kun Béla*, hogyan bírálhatja el helyesen az ő ideje óta teljesen átalakult közszellem, a megváltozott emberek által befolyásolt mozgalmak belső okait, mozgató elemeit, mikor távol az ifjusági élet közvetlen szemléletétől, legfeljebb egyeseknek a cél által megvesztegetett előadására támaszkodhatik?

De engedjük meg, hogy — mint maga vallja, — teljesen ismeri az összes ifjusági mozgalmak összes rugóit. Jól van. Hát akkor, a midőn feltárja az agyonszavazott párt mozgalmát, a midőn valódi okok mellőzésével felhord ellene egy csomó költött okot, a midőn bírálhatja annak magatartását a tulong-tulig, miért nem alkalmazza ez eljárást az ellenpárttal szemben is? Miért nem tárja fel pl. a J. S. E. által tervbe vett Joghallgatók-Körének megvalósítására alapuló szolgáló nemes okok mellett azt is, a mely az emberhez, mint felebaráthoz, nem, az ifjusághoz pedig éppen nem méltó? A mi, mint azt az akadémia kötelekébe már szorosan nem tartozó, de a mozgalomban s pedig az ellenpárt mozgalmában részt vevő egyéntől hallók, ha rejtettem is, de ott van a nemes rugók mellett?

Bizony, ha a maguk valódiságában ismerné *Kun Béla* a két ellentétes mozgalom rugóit, jobb meggyőződésének mellékes tekintetek miatt való félre dobása nélkül, nem érhetné tollából a vád a D. F. L.-ot, hogy békét hirdet és harcot okoz. Nagyon jól tudja azt *Kun Béla*, hogy a D. F. L. mindenha az Akadémia Körnek volt szószólója s azt is kijelentjük, hogy annak ez évi szerkesztősége, már mielőtt a szerkesztést átvette volna, tagja volt annak a bizottságnak, melyet még a mult év folyamán kiküldött az akadémia ifjusága az Akadémiai-Kör ügyének munkálására. Lapunk és magunk

Orosházi házikenyér sütőde. Sütőde: Piacz utca 79.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy sütődénket megnagyobbítva még több kemenczét állituuk fel, a melyek jövő hét végén elkészülnek, a mikor a házhoz hordást is megkezdjük.

Fő elárusítás: Simonffy-utca 2. Városi bérház, a husárucsarnokkal szemben.

tehát nem a Joghallgatók Körének felmerült terve alkalmából, annak ellenére, hanem sokkal azelőtt törtünk paleát az Akadémiai-Kör mellett s ha most, a mikor az akadémia összifjusága már ez év folyamán nyilvánosan összehívott gyűlésén újból kimondta, hogy annak megvalósulása legforróbb vágya, elállanánk az eszme szolgálatától, ellentétbe helyeznők az ifjuság lapját az ifjussággal s magunk köpenyeg forgatók lennénk. De mindezek mellett is, bár régi meggyőződésünk és szerkesztői tisztségünkben kifolyólag, mely kötelességünké teszi, hogy mindig az ifjuság hivatalos véleményének és gondolkodásának kifejezői, akaratának tolmácsolói, érdekeinek harcosai legyünk még egyéni meggyőződésünkkel szemben is, nem voltunk mellette a Joghallgatók-Köre eszméjének épen az A. K. érdekében, mégis üdvözlölni tudtuk volna, mint olyat, mely már most megkezdte az Akadémiai-Kör egyeztetési munkáját, ha oly hírek nem szivárognak hozzánk, melyek azt a gondolatot költék bennünk, hogy az a születendő új Kör nemcsak megvalósulásában, de már tervében, gondolatában is magában hordja az ifjusság egységének megbontását, sőt célja épen az. Ily körülmények közt csak természetesen találhatja mindenki, ha harcolunk az eszme ellen. Ily körülmények között senki sem róhatja bűnünkül, ha harcot kezdünk a szó legnemesebb értelmében az általunk hirdetett béke érdekében. A minthogy ez a harc valóban harcnak nem is nevezhető. Mi küzdünk az Akadémiai-Kör mellett és ha a kedvező vagy kedvezőtlen, de bizonyos vég előtt egy vagy más okból cserbe hagynánk meggyőkezett elveinket, ha nem törnénk paleát az A. K. mellett, akkor magunk felett törnők azt el.

Nehogy azonban valaki az előbbi szakaszban mondottakra azon ellenvetést tehesse, hogy csak a hittanhallgatók és az ugynevezett bukott párt voltak jelen azon ifjusági gyűlésen, mely az Akadémia Körrel azt a határozatot hozta s így a határozatnak érvényességét, az egész ifjuság akaratának kifolyásaként való jelenkezését megtagadhassa, már ez alkalommal megjegyezzük, hogy a gyűlés a szokott módon, a rendes helyre és rendes időben kifüggesztett meghívóval a szenior, mint ifjusági elnök által nyilvánosan volt összehívva, azon részt vehetett mindenki, az ifjuság nagy többsége számítva soraiban az ellenpárt emberei közül valókat is, meg is jelent, ott az indítvány ellen sem az egyik, sem a másik párt részéről egyetlen hang sem emelkedett s így ha az indítvány ellen, melyre alkalmuk nyílt, nem szóltak, a határozat ellen szavuk sem lehet.

Ezek után áttérünk Kun Bélának az Akadémiai-Körre vonatkozó nézeteire.

Csodálkozunk rajta, hogy ő az egyleteknek az Akadémiai körbe való beolvasztása alkalmával a módosítandó alapszabályokat megsemmisülteknek, az oly kis mértékben gyöngülő autonómiát megszüntnek mondja. Még jobban csodálkozunk azon, hogy ő, ki oly élesen tud látni és ítélni, a ki az Akadémiai Kör ügyével annyit foglalkozott, akkor, a midőn a második, harmadéves kura óta elröppent idővel elszálló lelkesedése helyett realisan gondolkodik, a tőkeösszesítés és pénzlevonáson kívül az egyletek beolvasztására más módot nem talál,

holott az szerinte is az egyletek erőki-fejtésének gyöngítésére vezetne, holott arra más mód is van, mely szerint eszközölve a beolvasztást, nemesak nem gyöngülne meg az egyletek, de erőben nyernének. De a legjobban azon csodálkozunk, hogy az a Kun Béla, a ki maga is református papi család sarjadéka, oly rossz véleményt táplál a — ha csak még leendő — református papság felől; s úgy igyekszik feltüntetni a hittanhallgatókat, mint a kik miatt az eszme nem valósítható, vagy ha igen, de akik miatt az A. K. nem lesz erkölcsi hasznot hajtó.

Hát csakugyan olyan rettenetes népség az a hittanhallgatóság? Hát csakugyan nem képes azokkal földi halandó kijönni! Hát durva ruhájukkal együtt a lelkük is csakugyan olyan volna, mely nem képes a szép és nemes eszme befogadására, sőt annak egyenesen akadályt... Ne tessék őket a szerint megítélni, hogy hányszor állottak a jogászok, jelesen a Kun Béla céljai mellé, vagy ellené. Az nem elég bizonyíték ily lesújtó ítélet kimondására. Azzal a három érvel szemben mi másik hármat állítunk.

Emlékszik-e Kun Béla, hogy a kereszt mozgalmak idején az ő vállakon aratta gyönyörű diadalát? Elfelelt-e Kun Béla, hogy akkor, a midőn a Nemzeti Ideál ellen és mellett folyt a harc, a mikor a már nem akadémiai polgár Kun Béla is megjelent a gyűlésen s harci politikájának további fennmaradása céljából beszélt és szónokolt, a jogászoknak a pestiekhez szító csekély töredékével szemben épen a hittanhallgatók voltak azok, e kik ezeknek ellenállva az ő politikáját oly lelkesen támogatták? Tudja-e Kun Béla, hogy a Magyar Irodalmi Önképző Társulat idej elnökválasztásánál azok a képükből semmit kiengedni nem akaró, sőt a jogászok jogkörébe is átesapó hittanhallgatók belátták azt, hogy a jogászok között az elnöki tisztségre alkalmasabb egyén van, mint a melyet ők állíthatnának s jölehet, hogy az idén a bevett szokáshoz képest hittanhallgató következett volna az elnöki széken, jölehet, hogy egy pár hittanhallgató jelöltet is állított, nem nézve a következés rendjét s a hittanhallgató-jelölt mellett egyhangulag a jogász jelöltre szavazott? De általában az utóbbi idők szép és nagy kérdéseinek talán megnémult az a veszekedő, huzakodó hittanhallgatóság, hogy ellenvetését sohasem hallottuk, csak támogatását éreztük? És ha a J. S. E. idej választási mozgalmaival kapcsolatosan, volt közöttük olyan, kit szenvedélye általunk is helytelennek tartott dologra ragadott, ha ezáltal befolyást is gyakoroltak a választásra, ugyan rabjaivá lettek-e annyira a szenvedélynek, mint az ellenpárt jogász ifjuságának egy része, kik miatt a gyűlés is fel kellett függeszteni és ugyan azért a befolyásnak alig mondható befolyásért elítélheti-e őket az a Kun Béla, a ki ifjuságon kivülisége dacára is, maga sem tudott ment maradni attól, hogy a mozgalomban részt ne vegyen?

Mert azt nem állíthatja Kun Béla, hogy egyik jelölt mellett és ellen sem tett egy lépést sem. Hogy a megválasztott elnök mellett tett e, nem-e, azt nem tudjuk, nem is kutatjuk, de hogy a bukott elnökjelölt mellett tett lépést, azt bizonyítjuk. Ugyan ki volt az, a ki

szepetember 2-ikán délelőtt oly hosszan beszélt a vesztés jelölttel, hogy így lép fel, úgy lép fel, azért lép fel? Ugyan ki volt az, a ki szerkesztőségünk mindkét tagjának jelenlétében egy délután a pedellória előtt ott biztatgatott lennünk, hogy a másik jelöltnek ezért meg azért vissza kell lépnie? . . . Ha ezek nem lépések, de legalább is ugratások voltak.

Visszatérve most már az előzőkre, mi tehát, mivel az egyes egyleteknek az Akadémiai Körbe való mikénti beolvasztására irányuló tervünkben alapszabály megsemmisítés, autonómia megszüntetés és tőkeösszesítésről szó sincs, mivel a hittanhallgatókat nem egyéni szemüvegen nézzük és bíráljuk, hanem bíráljuk olyanokul, mint a minők valóban, ez okok miatt, ha a nagytiszteletű és tekintetes tanárkar annyiszor és oly nagy mértékben tapasztalt jóindulata ez ügyben is velünk lesz, az Akadémiai Kör tervét nem tartjuk kivihetetlennek. Sőt az Akadémiai Körből az ifjusságra háramló erkölcsi hasznot sem tartjuk olyan megvetni való csekélynek. Ez alkalommal, mivel sokan, sokszor elmondtuk már az Akadémiai Körből az ifjusságra háramló előnyöket, mivel Kun Béla is, ha régi írásait átlapozza, a honnan mi is tanultuk azokat tudni, visszafordítható emlékezni, nem ismételjük azokat. Csak két dologra akarunk megjegyzést tenni.

Az egyik vonatkozik az akadémiai Kör békéjére, melyben a jogászokat és hittanhallgatókat összeegyeztetni lehetetlennek mondja. Alapítja ezt a kijelentést azon társulási törvényre, mely szerint két homlokegyenest ellenkező pályán működő elemet igen nehéz áldásos összműködésbe hozni. Mi — megvalljuk — nem ismerjük a társulási törvénynek ezt a paragrafusát, de ismerjük protestáns egyházszervezetünket, ismerjük közelebbről a homlokegyenest ellenkező pályán működőkből alakult Protestáns Irodalmi Társaságot, annak áldásos működését és ez nekünk elég arra, hogy azt az igazságot magában nem fogláló társulati törvényt elvessük. Különben, nem is véve tekintetbe azt, hogy abban az Akadémiai Körben a mindennapi érintkezés által, hogy hozzáidomulna a hittanhallgató felfogás a jogászokhoz és viszont, a gyakori eszmecsere által, hogy áthatná egymást jogász és külön hittanhallgató párt, bizonyára kevesebb ellenszenvvel, kevesebb gyűlölséggel állana szemben egymással, mint fog majd akkor, a midőn a Joghallgatók Körével szemben a hittanhallgatók önérzete megteremteni valamely formában a hittanhallgatók szövetezetét, a mikor az ifjuság két eleme között nem lesz más kapocs, mint a jogászság ellenszenvvel által a hittanhallgatókban felébresztette nehezeltés és harag, melyet magukkal visznek az életbe is.

A másik megjegyzésünk vonatkozik Kun Bélának azon kijelentésére, hogy ő annak idején nem vethette még fel a Joghallgatók Köré eszméjét, mert nem volt még teljesen felgerjesztve s nem volt megizmosodva a jogász ifjuságban szunyadó erő és akarat. Ugyan! Hát az a szunyadó erő és akarat elég volt arra, hogy egy egész ország ifjuságával szembe szálljon vele Kun Béla, hogy azon teljes diadalt arasson; elég volt arra, hogy egy magasabb eszme, az Akadémiai körért vele küzdelembe menjen, de arra

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert ke-
lemetes ízű természete-
hashajtószer.

nem, hogy egy kisebb dolognak, a Jogász Körnek eszméjét felvethette? Vagy talán a szunyadó jogász erő és akarat mellett az a nagy ellenség, a hittanhatóság vitte győzelemre a Kun Béla zászlóját, mely a Jogász kör eszméjéért, mint nem érdekelt, nem küzdhetett?

De még ha alaposak volnának is Kun Bélának az Akadémiai körre vonatkozó kétségei, kérdem, hogy pl. tavaly, mikor a D. F. L. csaknem minden száma foglalkozott a kérdéssel, a megvalósítás módjait, hogy nem jutottak ezek a dolgok neki eszébe? Hiszen, ha jól tudom, még oly gyűlésünkön is volt jelen mely e kérdéssel foglalkozott! És ha a Nemzeti Ideál alkalmával jogot vett magának a szólásra, e tárgyban nem tehetne volna meg jóakaratu felvilágosítást? . . . Miért mindez csak most! . . .

Végül még a magunk álláspontjáról valamit.

Az röviden megjelölhető. Az év elejétől kezdve a J. S. E. választásánál, a Jogász, illetőleg az Akadémiai Kör kérdésénél, de meg mindig és mindenkor elvekért és igazságokért harcoltunk, személyi érdek, ellenszenv vagy éppen elkeseredettség soha sem vezetett bennünket abban a munkában, melylyel a debreceni ifjuság jóvoltáért küzdöttünk és ha most, az A. K. kérdésében tulleptünk valamivel ennek a magatartásnak határait, igazoljon bennünket az, hogy fiatalok vagyunk és nem higgadt meg a vérünk még annyira, mint a Kun Bélaé. Hogy pedig a békének voltunk barátai kezdettől fogva, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a J. S. E. elnökválasztása alkalmával elnökjelöltünk, szerkesztőségünknek is tagja volt az, a ki először szorított kezét a megválasztott elnökkel. Hogy ez a kézfogás az ellentétek elsimitásának és az erők egyesítésének jele akart lenni, mi sajnáljuk legjobban, hogy a győzelmes párt nem értette vagy nem akarta megérteni, hanem folytatta a harcot, — hogy ne mondjuk — a kés hegyig. A mit gyanúsításnak vesznek lapunk részéről, az nem egyéb, mint regisztrálása egy, hozzánk az ellenpárttal érintkező egyén útján eljutott hírek. Az pedig, hogy az önvédelmet magunktól el nem dobjuk, talán természetes és érthető dolog, mert érezzük, hogy az Igazság a mi részünkön volt és van s annak szolgálatából bennünket semmi el nem térít.

Különböztetést vártuk, hogy a Joghallgatók-Köréről felvilágosítólag és meggyőzőleg nem a helyi lapokban és nem Kun Béla, hanem a D. F. Lapokban és a J. S. E. elnöke, mint indítványozó és a tervvel leginkább tisztában levő, fog irni. Várjuk is!

A D. F. L. szerkesztősége.

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

A keresztnevek.

C. k. Wilcox amerikai ügyvéd a Clevelandbantartott magyar ünnepségen fellelkesülve újszülött gyermekét C. k. Wilcox Eljen Kosuth-ra kereszteltette.

(A. és B. lapunk ismerősei, ki már annyi derült percet szereztek az elmeorvosoknak, beszélgetnek.)

A: Fiam született. Mondja milyen keresztnevet adjak neki?

B: Hát. . . Bendeguz. Tulpenhal Bendeguz. Ez egészen jól fog hangozni. Mi?

A: Önkegyed műveletlen csoszé. Ma már barátom szállóigéket, jelszavakat, szindarab címeket, közmondásokat, lírai és tanköteményeket 8 kötetes regényeket adnak kereszt névül. Én azt hiszem hogy Odolra fogom kereszteltetni.

B: miért nem Szalycil-Szajviz-re?

A: Az sem rossz. Vagy Tulpenhal Mauztodt!

B: Ez nagyon szomorú.

A: Akkor Tulpenhal Liptói Körözve?

B: Muszáj mindenkinek tudni hogy a maga fia zsidó?

A: Legyen hát Tulpenhal Kwizda Lókenöcs!

B: Egyszerűbb lesz „Guzi.“

A: Vagy Tulpenhal Keresd Az Asszonyt.

B: Tulpenhal Nincs Többé Kopasz Feja Dávid.

A: Huh! — de jó. Avagy Gaedicke Aranyesője.

B: Miért nem Tulpenhal Jupiter Aranyesője.

A: Kis pikáns. Legyen talán Tulpenhal Hosszu Haj Rövid Ész.

B: Ez hosszu. Tulpenhal Kaszinó!

A: Tulpenhal Rejtett Arc!

B: Tulpenhal Tyukszemgyűrű!

A: Tulpenhal Folytatása Következik.

(Tovább licitálnak.)

A: Megvan! . . . Heureka! . . . Ettől nem tágitok.

B: Na?

A: Tulpenhal Rózsabimbó!

B: Happ! Happ! Happ! Lennék én méh akarom mondani a keresztapja. Menjünk az anyakönyvhöz!

(Anyakönyvezető telefonál. Rendőrség. Dulakodás. Kényszerzubbony. Orvosi tanácskozás.)

Orvosi bullatin: A. és B. urakon a makacs örület közveszélyes és legsúlyosabb tüneteit örömmel kis Kohn-státáltak. Dr. Kutasz, Dr. Kristély, Dr. Hevenyhörghurt specialistikák s. k.

— il.

A hétről.

A Szabadság számára írta: Szatyí.

Kilencvenhét és fél különböző közgyűlést előkészítő bizottsági ülés után elkövetkezett az októberi közgyűlés hete. Közgyűlést még ilyen nagyon el nem készítettek, sőt a tanács értekezletei az ujságírók bőrén is holmi kikészítési munkálatokat végeztek, úgy, hogy e sorok szerény írója végintézkedéseit megtette, elkészülvén arra az eshetőségre is, hogy közgyűlés után Roncsik Lajos főszámvevővel együtt az emberiség sötét-elméjű osztályába fog besoroztatni.

Ami e szervezési szabályrendeletnek hét tanácsulésen való tárgyalását s egyetlen bizottsági ülésen való le tárgyalását illeti, — bár szigorúan óvakodok is írásaim szürke mivoltát régi adomák felelevenítésével szinesíteni, ez alkalommal önkénytelenül eszembe jut annak a két parasztembernek a története, a kiknek sorsa olyan hasonlatos a debreceni ujság-

íróknak a szervezési tárgyalások sorain elő állott szomorú helyzetéhez.

Ballag a két paraszt a falu alatt, mikor a lábuk elé kerül egy béka.

— Adok száz pöngőt, szól az egyik a másikhoz, ha megeszi kend azt a bogár-állatot.

— Hát az ugyan nem bogár-állat, hanem béka, de hocci a 100 pöngőt, megeszem.

És szörnyű nagymérvű étvágytalansággal megette a békát.

Hanem a béka-ügy mégis a 100 forintjától megfosztott parasztnak a gyomrát feküdte meg. Sajnálta szörnyen a nagybankót s később mikor megint az utjokban tévedt egy béka, megszóllalt a paraszt:

— Hát ha vissza adi kend a 100 pöngőmet én is megeszem azt a varangyos állatot.

A másik rá állt az alkura, A béka megest megevődött s a 100 pöngő visszavándorolt fogadáshoz mérten régi tulajdonosához.

Mikor ezután beért a két paraszt a faluba s nagy szivességek közt bucsuzkodni kezdett, az egyik paraszt bánatosan felsóhajtott:

— Szép a barátság, nagyon szép, de nem tudja kend, mi a fenéért is ettünk mi békát.

Mély tisztelettel teszik fel ezt a kérdést a városi tanács tagjainak a debreceni ujságírók, a kik velük robotoltak 7 hosszú napon keresztül, a szervezési szabályrendelet tárgyalásainál, a melynek hiábavalóságát egy szép estén öt perc alatt magállapította a jog és pénzügyi bizottság.

— Tekintetes, nemes tanács! . . . Szállunk az urakhoz. Nem mondanak meg nekük, hogy mi a fészkes csodáért ettünk mi annyi ménkü sok békát, s fogyasztottunk el csemegéül annyi regett papírost és tentát.

Az meg ezután épen a sors szatirája, hogy nekünk vegyes híreket gyártó novellázó és versifikáló embereknek, — akik a háztartási mérlegeket csak félrebiltenve tudjuk elképzelni s a kik mély megilletődéssel, de rokonérzésünk teljes melegével üdvözöltük a nállunknál is bohémebb Debrecent, mely az adóságcsinálásban tultett valamennyi alanyi költőn, — hogy nekünk kell morált predikálni s arra oktatni a várost, hogy legyen takarékosabb. Hogy este feküdjön le jókor s csak addig nyújtózkodjék, a meddig a takaró ér, Holott mi a világ midnen költségvetését illetőleg csak egy felfogást ismerünk s szeretnénk ha Roncsik főszámvevővel együtt karban élénkeltetnénk, hogy:

Semmi babám semmi . . . így szokott az lenni. Minden féle pénzösszegnek vége szokott lenni.

Városi közgyűlés.

Harmadik nap.

— okt. 26.

A rendes mederben folyt tovább a törvényhatósági-bizottság közgyűlése.

Napirend előtt *Puky Gyula* főispán szóvá tette, hogy az ellenzék részéről egyesek félre magyarázták s úgy tüntettek fel a pénteki ülésen tett nyilatkozatát, mintha meg akarta volna róni az ellenzékét. Pedig ő csupán mint egyszerű kérelmet terjesztette elő azt, ami hivatalba lépésekor is hangoztatott egyik legfőbb alapelve, hogy a városi ügyek tárgyalásánál lehetőleg mellőzzék a bizottsági tagok a pártpolitikai, egyáltalán a politikai szempontokat, másrészt az ügyek megvitatása közben objektív hangot és eljárást alkalmazzanak.

Ezt a nyilatkozatot a közgyűlés megjegyzés nélkül tudomásul vette; az objektivitás vagyis az önzetlen tárgyilagosság azonban a tárgyalás folyamán ismét többször háttérbe szorult.

Egyes bizottsági tagok nagyon is erősen hangoztatták csoportok és magánosok érdekeit a köznek ártalmára.

Igen bölcsen cselekedett *Simonffy* polgármester, amikor ezekre a felszólalásokra nyíltan kijelentette, hogy a mit a polgárok jognak képzelnek, az bizony csak ajándék a város részéről. Ezt az illetéktelen kompetenciát el kellene törölni. Hanem azért persze maradt minden a régiben. A többség úgy értelmezte az enyém tiedet, hogy az enyém a polgári előny, a tied a város összessége, egyetemes debreceni lakosság, minden a mi teher. Hűségesen le is szavazták a tanácsi javaslatot, a párt politikai szempont helyét diadallal foglalta el az egyéni szempont. Ez huzódott végig az apróbb ügyek mindenikén.

A gyűlés egyébaránt eljutott az 1903-ik évi városi költségvetés tárgyalásáig.

Részletes h iradásunk a harmadik napról im ez:

Napirend előtt *Puky Gyula* főispán szólt, sajnálatát fejezve ki a fölött, hogy a múlt ülésen történt felszólalása félreértésre adott okot.

Ezután folytatták a tárgyalást.

(Vasut a Pallagra.)

Vecsey Imre tb főjegyző, tanácsnok terjesztette elő a pallagi vasut ügyét a tanácsi javaslat kapcsán. A tanács első sorban a kiépítésre vonatkozólag lépett érintkezésbe a Helyi Vasut igazgatóságával. A tárgyalások eredményre nem vezetvén, fölmerült az az eszme, hogy a ohati kitérőtől létesítsék egy szárnyvonal a Pallagra. Ez a terv kevésbé célszerű lévén, mint a nagyerdőn keresztül tervezett kiépítés, a tanács ez utóbbi létesítését javasolja a közgyűlésnek. A pálya 4960 méter hosszú és lőerőre lenne berendezve. Kiépítése 105 ezer korona a költségvetés szerint. Ebből fedezve van 50 ezer korona a földmívelés-

ügyi kormány részéről, a többi költségnél lenne fedezendő.

Horváth István csupán az ellen emel kifogást, hogy ne házilag készítsék el az új vonalat, hanem nyilvános pályázatot hirdessenek.

Aczél Géza főmérnök és *Abrahám László* tiszti főügyész felszólalása után az elnöklő főügyész szavazásra bocsájtván a kérdést, a közgyűlés többséggel elfogadta a tanácsi javaslatot *Horváth István* módosításával.

(Iskolai segély.)

A két zsidó hitközség iskolaszékének segély iránti kérelmét *Varga Károly* jegyző, előadó ismertette. A statusquo hitközségnek 4000 korona segélyt megszavazott a közgyűlés, de elutasította az orthodox iskolaszék kérelmét azzal a megokolással, hogy kétféle iskoláját egy és ugyanazon felekezetnek el nem ösmerheti.

Taffler Ignác és *Fejér Ferenc* dr. szólottak a tárgyhoz, amaz a külön segítséget kérve, ez a tanács javaslata mellett.

(A gázgyár költségvetése.)

A világitási vállalat 1903-dik évi költségelirányzatát *Oláh Károly* tanácsnok terjesztette elő a világitási bizottság javaslata kapcsán.

A közgyűlés a költségvetést magáévá tette.

(Apróbb ügyek.)

A polgári failletmény kiadása tárgyában *Király Gyula* tanácsnok ismertette a tanácsi javaslatát, melynek értelmében a fakiosztás november 1-én kezdődik ölenként 12 koronáért.

Horváth István drágálta a fát, míg *Simonffy* polgármester lelkes éljenzés közepette a polgári kompetencia ellen emelt szót. Ez ajándékozás, a mi sehohsem létezik. A mennyi szüksége van a városnak a pénzre, ajánlja a tanács javaslatának elfogadását.

Puky főispán szavazásra bocsájtván a kérdést, a többség a tanácsi indítvány ellen szavazott. 12 korona helyett tehát ismét 10 korona lesz a failletmény.

Az erdei iparvasut kérdését *Vecsey Imre* tanácsnok, tb. főjegyző ismertette, javasolván a tanács ama indítványának elfogadását, hogy az erdei iparvasutat a főmérnök tervei szerint folytatlagosan építsék ki.

Óry Mihály a szekeresek romlását látja a tanács javaslatában s inkább azt az összeget hagyná veszni, a mibe a vasut megvétele került, semhogy újabb kiadásokkal elnyomják végleg a szekereseket.

Kerekes Géza nem helyesli, hogy házilag építsék ki a vasutat.

Aczél Géza főmérnök szerint a kiépítés nem lehet ma vita tárgya, hisz a vasutat a közgyűlés megbízásából már meg is vették. Itt csak arról lehet szó, hogy miként építsék ki? A maga részéről a házilag való kiépítést hozza javaslatba.

Komlóssy Artur főjegyző a tanács javaslata mellett szól.

Szentessy János és társai felszólalása után *Puky* főispán szavazásra bocsájtván a kérdést, a városi törvényha-

tóság többsége a házilag való kiépítés mellett foglalt állást.

(Gazdák kérelme.)

A debreceni gazdasági egyesület évi 600 korona segélyt élvezett a várostól. Ezt 1000 koronára kérik fölemelni a gazdák. A tanács a kérelem teljesítése ellen foglal állást.

A közgyűlés egyhangulag hozzájárula tanácsi előterjesztéshez.

(A jövő év költségvetése.)

Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsos terjesztette elő ezután a házipénztár és általa kezelt alapok — lapunban már részletesen ismertetett költségvetését.

Márton Imre bizottsági tag szólt először a költségvetéshez. Örömmel szólt arról, hogy a 60 százalékos pótdó máris lement 35-re, sőt a tegnapi közgyűlés ezen is csökkent ama határozatával, hogy bizonyos állásokat nem tölt be.

Freund Jenő dr. szólt ezután általánosságban a költségvetéshez, különösen az alkalmazottak számának csökkentését ajánlván a közgyűlés figyelmébe.

Roncsik főszámvevő válaszolt az elhangzottakra, kérvén a költségvetés általánosságban való elfogadását.

Komlóssy Artur Freund Jenő felszólalására válaszolt és ugyancsak a költségvetés elfogadását ajánlotta.

Juhász Ignác kifogásai után *Márton Imre* másodszor szólt a költségvetéshez melyet a közgyűlés a részletes tárgyalás alapjául elfogadott.

A törvényhatósági bizottság ezután áttért a részletek vitatására.

Sorról sorra haladva, többen szóltak a költségvetés részleteihez, majd későre járván az idő — esti hét órakor *Puky* főispán a vitát berekesztette s a közgyűlés folytatását hétfő délután 3 órára tűzte ki.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A tanárok mozgalma. Tegnap délután tarotta a debreceni tanári kör ülését *Dóci Imre* ev. ref. egyházkerületi főigazgató elnöklete alatt. Jelen voltak az ev. ref. kollégium az állami főreál és a róm. kath. főgimnázium tanárai, a gyűlés tárgya a fizetésrendezés volt. Nevezetesen kimondták, hogy helyeslik az orsz. középiskolai Tanár egyesület bizottságainak indítványát a fizetés ügyében. Fontosabbak az indítványok közül a következők: A rendes tanároknál ezentul a IX. osztály középső fokozata legyen a kezdő pont. A rendes tanárok végső fizetése a törvényszéki bíróéval, az igazgatói fizetés a táblai, a főigazgató fizetése a kuriai bíró fizetésével legyen egyenlő. *Pogány Kornél* ismertette a tanárok viszonyát: a tanárok csak jogos követeléseket kérnek: hiszen náluk is ép oly nehéz és hosszú a tanulmány, mint a jogásznál. S kéri annak kimondását, hogy a tanárság megrövidítés esetében jelentse ki, hogy kötelességének fogja ismerni, hogy nem engedik tanítványait a mostoha pályára

lépni, s továbbá kéri, hogy tegye le tollát a tanárság, s így kitűnik majd, hogy mily nagy szellemi erő rejlik a tanárságban. Többek hozzá szollása után a tanári kör elvetette e két utóbbi indítványt s kimondta azt, hogy az országos közép iskolai *Tanár-egyesület* s a budapesti tanári kör indítványához csatlakozik s annak keresztül vitelére szóval és irással harcot folytat, Ezután a magyar helyes írás vitatására került a sor, hogy a theológus vagy az akadémiai irányt kövessék-e, mert az egyik évben ez. a másik évben az irányban tanít az egyik illetve másik tanár s ez által csak a tanuló jut a bajba. — A gyűlés az akadémiai irányt fogadta el.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerületi közgyűlés. A tiszántuli ev. ref. egyház közgyűlését november hó 19 és következő napjain tartja meg, mely gyűlésre a meghívókat tegnap küldte szét a közgyűlési tagoknak Kiss Áron ev. ref. püspök. Minthogy az egyházmegyék igen sok és fontos anyagot küldtek be tárgyalásra, a gyűlés előreláthatólag a rendesnél hosszabb ideig fog eltarítani.

A két trónörökös haragja.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 26.

Egy berlini lap sajtóságos hírt bocsát világgá hóbertos mese kíséretében. Azt írja ugyanis, hogy a német és magyar trónörökös haragban vannak egymással, mert Ferenc Ferdinánd Frigyes Vilmos trónörökös bécsi látogatása alkalmával tartott beszéde miatt kinevette. Ez volt az oka annak, hogy a két trónörökös a sasvári királygyakorlatok alkalmával egymással nem is érintkezett.

Ez az egész história már tartalmánál fogva is magán viseli a valótlanság jellegét. De alkalmunk van azt betűszerint is szórul-szóra megeafolni.

Fővárosi tudósítónk ugyanis mint kiküldött tudósító volt jelen Sasváron és a kilenc napi hadgyakorlat alatt közvetlen tanuja volt az eseményeknek. Nos, a mi tudósítónk a tapasztaltakból tudja a következőket:

Ferenc Ferdinánd főherceg, a ki az egyik hadtestnek volt vezénylő parancsnoka, természetesen künn lakott a táborban a gyakorlat alatt és Sasvárra csak annak lezajlása után jöhetett el, a mi természetes is. Frigyes Vilmos trónörökös azonban nem várta be a gyakorlatok végét, hanem megérkezését követő harmadik napon, vasárnap első sorban Ferenc Ferdinánd trónörökös látogatta meg és bár az első találkozásnak közvetlen tanuja nem voltam, biztos forrásból tudom, hogy a két trónörökös megölelte és megesőkolta egymást.

Csak innen ment a német trónörökös a többi táborban időző királyi hercegek látogatására,

Ferenc Ferdinánd királyi herceg azután a gyakorlatok lefuvása előtt is találkozott a német trónörökösrel a haretéren és a lefuvás után automobilon jött Sasvárra, a hol a királynál történt tisztelgés után először is a német trónörökös látogatta meg. Az elutazáskor a

bucszás az udvari sátorban történt, de Ferenc Ferdinánd királyi herceg kijött a pályaudvarra is, a hol újból szívélyes bucsut vett a német trónörököstől.

Ime, mily könnyelműen bocsát világgá némely üres feltűnést hajhászó lap valótlán híreket!

A szabadelvűpárt vacsorája.

— okt. 26.

Barátságos összejövetelt tartott tegnap este a vasuti vendéglő nagytermében a III. kerületi szabadelvűpárt választmányja. A vacsorán a város szabadelvűpárti férfiai a többi kerületekből is nagy számmal jelentek meg.

Puky Gyula főispán, Komlóssy Artur főjegyző, Ábrahám László főügyész, Oláh Károly tanácsos mellett képviselve voltak az ügyvédi kar, a kereskedő, iparos, birtokos és gazdálkodó osztály számos taggal s a III. kerület szabadelvű pártjának választmányja Kerekes Géza elnökkel élén testületileg vett részt az összejövetelen. Az ellenzék részéről is többen megjelentek.

Dobiecky Sándor, a kerület képviselője felhasználta az alkalmat, hogy bizalmas körben nyilatkozzék a közigazgatási kérdésekről. A szabadelvűpárt részéről egyes egyedül Apponyi Albert gróf tartott beszámolót, mert az ország érdekében *kitelé* is kívánatos volt, hogy a Ház elnöke közigazgatási kérdéseket fontos kijelentésekkel megvilágítsa. Ezért Dobiecky Sándor sem tartott beszámolót, hanem tegnap este rendkívül érdekes és értékes felszólalásban mondta el nézeteit a közigazgatási kérdésekről. Kifejtette azt a lelkében élő tépelődést és aggodalmat, melylyel a kibontakozás módjait és eszközeit ő is állandóan keresi. Kimutatta azt a függést, melyben az által él, hogy terményeinek ma ugyszólván egyetlen piaca Ausztria s életbe vágó fontosságúnak mutatta ki azt a feladatot, hogy keressük az utakat a közigazgatási kérdések megoldására olyképpen, hogy az ország kárát ne vallja. Az utakat nemcsak metaforaképen értette, hanem valósággal utakat kell keresnünk, hogy Magyarország terményei számára piacokat találjunk és minden rázkódás veszedelme nélkül jussunk el a közigazgatási kibontakozás biztos céljához. Ez az ő törekvése, ebből a szempontból mérlegeli folyvást az eshetőségeket és kell, hogy a nemzet boldogulása érdekében ez vezérelje az egész szabadelvű pártot.

A képviselő nyilatkozata rendkívüli tetszést aratott és megnyugtató hatású volt.

Kivüle szollottak még Puky Gyula főispán, Kerekes Géza pártelnök, dr. Körössy Kálmán, dr. Balázs Ödön, Szentgyörgyi Volaffka Popper és mások ünnepezték a képviselőt és a szabadelvű párt eszméit.

A barátságos vacsora késő éjszaka ért véget.

H I R E K.

Napló.

- Iparmúzeum*, nyitva minden vasárnap és ünneppon d. e. 9—12-ig.
Okt. 26. D. e. 11 ó. Műpártoló egyesület közgyűlése a városháza nagytermében.
Okt. 27., 28. Ellenőrzési szemle a Péterfi-utcai honvéd laktanyában.
Okt. 29. Pincériskola ünnepies megnyitása.
Okt. 30. D. e. 9 ó. Értekezlet a vármegyeházán a munkás-segítő pénztár ügyében.
Nov. 2. D. u. 2 ó. Az ipartestületi betegsegítő-pénztár alakuló közgyűlése.
Nov. 4. A 7. huszárezred tisztikarának lövésénye.
Nov. 19. Képzőművészeti megnyitása a városházán.

Abdullah effendi kiutasítása.

A titokzatos török kényszerutlevele.

— okt. 26.

Az egész városban rendkívüli feltűnést keltett a Szabadság tegnapi híradása arról, hogy a Debrecenben hetek óta kolduló Abdullah Nedjati effendi nem török császári kapitány, hanem közönséges kóborló, aki kalandos mesékkel és saját jámbor képzelődésének előírása szerint összetákolta cifra egyenruha varázsával adóztatja meg a jóléki emberek könyörületét.

Ez a híradásunk, mely megelőzte a kalandos idegen leleplezését és a bekövetkezett hatósági intézkedést, — teljesen a valóságot tárta fel s ezzel hozzájárult annak meggátolásához, hogy a titokzatos kóborló meg ne tarthassa mára hirdetett felolvasását.

Abdullah Nedjatit, akinek valódi nevét senki sem tudja, tegnap d. e. 9 órára megidézte Boczkó Sámuel főkapitány és a felvett jegyzőkönyv adatai alapján *kényszer-utlevéllel kiutasította Abdullaht Debrecenből.*

A kényszer-utlevél Debrecenből Zimonyon át Törökországba, illetve a kalandor ismeretlen hazájába szólt.

Abdullah megtörtén bevallotta, hogy ő valóban koldulásból él és nem török császári tiszt.

A főkapitánysághoz Rudnay Béla főkapitány aláírásával hivatalos értesítés érkezett arról, hogy Abdullaht a fővárosból is kiutasították meg nem engedett koldulás és illetéktelen címek, rendjelek és egyenruha viselése miatt.

A 39. gyalogezred parancsnokságához pedig a budapesti török konzulátus átirata érkezett meg tegnap reggel, mely szerint Abdullah nem török tiszt, hanem közönséges szélhámos. A török konzulátus már rég keresi s kívánatosnak tartja letartóztatását és Konstantinápolyba toloncolását.

Abdullah Nedjati, az ál-török kapitány Debrecenben kalandos beszédeivel, cifra egyenruhájával, rendjel-gyűjteményének nagy készletével sok előkelő egyéniséget megtévesztett és körülbelül négyszáz koronát koldult össze apró kölcsönök és könyöradományok címén.

Csaknem minden kiváló állásu előkelőségünket megsarcolta; ezenfelül vendéglőkben, fogadókban ingyen élt és még közvetlen jóakaratu gyámolítóit is 5—10 korona erejéig megkárosította.

Mivel azonban ellene följelentést senki sem tett és a főkapitányság nem állapíthatta meg, követett-e el valamely törvénybe ütköző büncselekményt: *Bockó Sámuel* egyszerűen kényszer-utlevelet adott neki Zimonyon át hazájába és *Debrecenből* kiutasította.

Abdullah Nedjati már el is hagyta a várost.

Részletes hiradásunk erről a kalandos esetről egyébaránt a következő.

(A leleplezés hatása.)

A Szabadság tegnapi számának közlése alapján a török imposztor csinytevéről beszélt az egész város. Hiszen hetek óta mindenki látta a szinpadias cicomával kiöltözödött alakot és csodálta hihetetlenül hóbortos összeállítású egyenruháját.

A kirakatokból reggel nyomban bevették a kalandor arcképeit és képes levelező lapjait, melyekkel a kolduló idegen elárasztotta Debrecen.

A felolvasás elmaradása is természetes következménye lett a mi hiradásunknak és a főkapitány tapintatos, erélyes intézkedésének.

Most már mindenki csóválta a fejét és azt állította, hogy előre gyanította a ravasz török szélhámoságát.

Valószínű egyébaránt, hogy nem is török a nevezetes csavargó, hanem magyarországi származású, aki Törökországban hosszabb ideig csavargott s kezdetleges ismereteit világszerte üzött kalandozásaival gazdagította. Egyenruhája gyanus keveréke volt a paraszti izlés tapogatózásának és a hiu értelmetlenségnek.

Kabátja perzsa tisztí szabást utánzó zubbony, vállain és karján paszomántokkal és arany csillagokkal. Nadrágja vegyest huszár és lengyel szabás közt ingadozott, kardja közönséges magyar közhuszári kard, csizmája pedig szöges veretű mezei munkás-csizma. Mellét zagyván ékítették a bajor, perzsa, török, bur, spanyol stb. érdemjelek.

Volt közöttük zsidó csillag és Kosuth-ereklyekép, továbbá osztrák-magyar hadi érem. És éppen ez utóbbi okozta vesztét, mert ez keltett gyanút az ezredparancsnokságnál is ellene, amennyiben ilyen érmet *csak osztrák-magyar katonára* viselhet.

(Abdullah a rendőrségen.)

Tegnap délelőtt 9 órára idézték *Abdullah Nedját* a rendőrséghez.

A főkapitányság kérdésére a budapesti államrendőrség a következő távirati felvilágosítást adta:

Abdullah effendi nem török testőrtiszt, koldulásból él, büntetve nem volt, de figyelmeztetve, hogy távozzék a fővárosból. *Allítólag debreceni születésű.*

Végh Gyula főkapitány helyettes vette föl vele a jegyzőkönyvet. Érdekes, hogy *Abdullah* Budapesten *debreceni*. itt nálunk eleinte *ceglédi* születésűnek vallotta magát; most pedig a hatóság előtt azt állította hogy *Konstantinápolyban* született.

Saját vallomása ez:

Abdullah Negyáti effendi 34 éves mohamedán vallásu konstantinápolyi születésű damaskusi illetőségű török császári lovastiszt. Atyja Justus basa török tábornok.

Ezzel szemben jellemző a szélhámosra, hogy a budapesti rendőrségnél felvett jegyzőkönyvben *debreceni* születésű magyarnak vallotta magát.

(A rendőri jegyzőkönyv.)

Jegyzőkönyv. Felvette *Végh Gyula* h. főkapitány, okt. 25-én d. e. 9 órakor. A rendőrség felszólítja nevezettet, hogy a várost hagyja el és már a mai estét ne töltsé *Debrecenben*.

Abdullah erre kijelenti, hogy szívesen azonnal eltávozik de nincs pénze, tehát kényszerutlevelet kér. A jegyzőkönyv aláírása alól kéri felmentését. — *Végh Gyula* elengedte az aláírást, mert nem büntetés a rendőrségi eljárás célja, csupán az, hogy nevezettet a városból eltávozásra kötelezzék.

(A kényszer-utlevél.)

A rendőrfőkapitányság *Abdullah* részére a következő kényszer-utlevelet állította ki:

ad 2493 ki.
1902.

Kényszer-utlevél.

Debreczen sz. kir. város tolonge hatóságától.

Abdullah Negyáti damaskusi származású és illetőségű 34 éves mohamedán vallásu innen Zimonyon át hazájába visszautasítottként szállítatik.

Személyleírása: Termete magas, arca tojásdad, haja fekete, orra rendes, szeme fekete, szemöldöke fekete, szája rendes, bajusza tömött, beszél magyarul, franciául, törökül. Sajátkezű írása nincs. Öltözte állítólag török katonaruha, oldalfegyver.

Eszrevétel. E kényszer-utlevélnek a visszautasított valódi megérkeztenek bizonyítása mellett haladéktalanul való visszaküldése kéri.

Kelt Debreczenben 1902. okt. 25-én.

Végh Gyula,

r.-főkapitányhelyettes.

Mikor ezt a kényszer-utlevelet a titokzatos kalandor megkapta, így szólt: — *Kezét csókolom!*

És alázatosan meghajtotta magát és sietett a rendőrség helyiségét mihamar elhagyni.

(A török konzulátus jelentése.)

A 39-ik gyalogezred debreceni parancsnoksága nevében *Vogel* ezredes parancsnok kérdést intézett a budapesti török főkonzulátushoz, mert feltűnt neki, hogy a félművelt, esetlen viselkedésű *Abdullah* nem jár szabályszerű egyenruhában és oly érdemjeleket visel, melyek viselésére feljogosítva egyáltalán nem lehet.

Az ezredparancsnokság megkeresésére tegnap reggel érkezett meg a hi-

vatalos átirat, melyben a budapesti török főkonzulátus azt jelenti, hogy *Abdullah* nem török testőrtiszt, nem gárda kapitány, egyáltalán nem is török katonára, hanem közönséges csaló szélhámos. A konzulátus régen keresi a fővárosból eltűnt embert és azt írja az ezredparancsnoksághoz, hogy legjobb lenne őt *letartóztatni* és *Konstantinápolyba* szállítani.

Erre semmi alapos ok és hivatalos megkeresés nem lévén, a rendőrség a leghelyesebb eljárással szabadította meg a debreceni közönséget *Abdullah Nedját* effenditől, aki valószínűen nem egyéb ravasz szélhámosnál.

* **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket: A nagytemplomban *Kovács Zsigmond* s. lelkész, a kistemplomban *Mitrovics Gyula* lelkész, az új templomban *K. Tóth Kálmán* lelkész, az ispotály templomban *Csighy Andor* s. lelkész, a szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár és a csapókeri imaházban *Kovács János* népisk. felügyelő.

A római katolikus templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond *Nyári Ignác*, 7 órakor *Szabó István*. 8 órakor szt.-mise a főgymnasium részére, 9 órakor ünnepélyes nagy misét tart doktor *Wolafka Nándor* v. püspök nagy segédlettel, mely után *Szabó István* szt.-beszédet mond. Háromnegyed 11-kor misét mond *Molnár K. Dezső* h. igazgató, melyen a Svetits zárda növendékei és az elemi iskolák vesznek részt. Fél 12-kor misézik *Brösztel Lajos*. Délután fél 3-kor keresztény tanítást tart dr. *Wolafka Nándor* v. püspök, 3 órakor *lytánia*, mely után rózsafüzér lesz.

A gör. kath. kápolnában reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szt. mise, délután 3 órakor vespere és 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor istentiszteleteket tart *Materny Lajos* főesperes.

* **Madarász József betegsége.** Az öreg kurucot, Madarász apót fájló kimondani is, utólérte az aggság átka. A mindenkori friss egészségnek örvendő jubilált hónapja egy idő óta betegeskedik és egészsége helyreállítása végett szabadságot kért a Háztól. Ez a szabadság tegnap lejárt és miután szünet van, most az elnökhöz fordult, hogy szabadságát a mai naptól november 15-ig töltsön meg. *Apponyi Albert* gróf házelnök természetesen megadta az engedélyt.

* **Házasságok.** A hét folyamán Debreczenben a következők kötöttek házasságot: *Bodrogi Gyula—Endrész Anna*, *Tokaji Mihály—Pudleimer Ida*, *Tóth Ferenc—Orosz Ida*, *Mocsár József—Gyöngyösi Juliánna*, *Dr. Abraham Dezső—Riekl Piroška*, *Szölössi Lajos—Gere Juliánna*, *Péntek József—Vagner Juliánna*, *Dalmi Károly—Péntek Emilia*, *Uzonyi Sándor—Szabó Zsuzsánna*, *Halló Henrik—Kerékgyártó Erzsébet*, *Szabó István—Vedres Róza*, *Szilágyi Bálint—Domokos Anna*, összesen 12 pár.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: *Debreceni István* ev. ref. 13 éves. *Pavlovsky Géza* róm. kath. 10 éves és *Domokos Gyula* ev. ref. 8 hónapos.

* **Bródi Henrik vizsgálati fogságban.** Tegnap délelőtt hallgatta ki *Hoffmann József* törvsz. vizsgálóbíró *Bródi Henri-*

ket a sikkasztással vádolt volt törvényszéki irodaigazgatót. A kihallgatás eredményeképpen elrendelte a vizsgálati fogságot, mi ellen Bródi a törvényszék vádtanácsához fellebbezett.

Az a hír, hogy Bródi Henrik ideiglenes szabadlábra helyezése érdekében egyesek a vádtanács által meghatározandó biztosítékot letették volna, — nem áll. A tegnapi nap folyamán e tárgyban senki sem jelentkezett a kir. törvényszéken.

* **A gazdaszok napja.** A pallagi gazdasági intézet hallgatóinak mozgalmas napja volt a tegnapi nap. Két egyesületnek, a Gazdász Segítő Egylet és a Torna és Vivő egyesületnek tisztikarát választották meg, este pedig ismerkedési estélyt rendeztek az Angol királynő éttermében.

A Gazdász Segítő Egyesület tisztikara következőképpen alakult meg: elnök Miklya Z. András, alelnök Mészáros Lajos, főjegyző Sommerfeld Arthur, pénztárnok Balogh Sándor, bizottsági tagok: Szesztay István, Förster János, Farkas Elemér, Joób Márton, Báthy László és Kormány Béla, póttagok: László Endre, Tisza István.

A Torna és Vivő Klubban elnök Lovass Béla, titkár Horváth István, pénztárnok Fullajtár István, szertárnok Balogh Sándor, bizottsági tagok: Förster János, Themleitner Sándor, Csont Ernő, Szabó Zoltán, Otlík Iván, Veisz Imre, póttagok: Réthy Ernő, Birói Gyula és Geréby Fülöp. A vivőmesterre vonatkozólag még nem történt döntés, de értesülésünk szerint a gazdasági ifjuság tekintélyesebb része Sz. Benedek Sándor vivőmestert óhajítja kiválasztani.

A gyűlések és választások lefolyása után az ifjuság fogatokon az Angol királynőbe hajtatott, a hol az ismerkedési estélyt rendezték. A bankett étrendje következő volt:

Tok tartár mártással,
Bélszin gazdász módra.
Sülték: malac és jérce.
Saláta: vegyes befőtt.
Almás rétes.
Vegyes gyümölcs.
Sajtok.
Asztali fehér bor.
Rizling Szentkirályi féle.
Vörös merlott.

A fényes banketten a tanári kar és több mint 80 gazdász vett részt. Felköszöntőket mondottak Miklya Z. András a tanári karra, dr. Széll László tanár a gazdaszokra, Ormány János intéző az első évesekre, stb.

Az estélyt a lelkes gazdász ifjuság az Isten áld meg a magyart nemzeti dallal nyitotta meg.

* **Lelőtt tolvaj.** Simonyi Pál, ki mint erdőőr a nagyváradi Káptalan Sáránd melletti erdejében van alkalmazva, jelentést tett a debreceni főszolgabíróshoz, hogy e hó 23-án délután, mikor rendes körútját végezte egy emberrel találkozott, ki összekötött facsomót cipelt ki felé az erdőből. Felszólította, hogy álljon meg és a nála levő facsomót, tovább fejszóját adja át neki zálogképen, mint-hogy az erdőben fát vágni tilos. Az ember megállott, de ahelyett hogy átadta volna fejszóját, két kézre kapta s nekirohant az erdőörnek. Simonyi félreugrott, lekapta válláról fegyverét s hátrálva négy ötször felszólította a dühöngő fatolvajt,

hogy álljon meg. Miután a saját épségének veszélyeztetése nélkül tovább nem kérhette, belelőtt a támadó tolvajnak, a lábába. Az összerogyott, — de mig Simonyi szekéért ment — elvánszorgott az országutig s ott valami kocsira kapva hazahajtatott Sárádra. A lelőtt tolvaj, mint később Simonyi kinyomozta, Dobos József sárándi lakos. Az ügyet áttették a kir. ügyészséghez.

* **Jelentkezés a katonai összeírásra.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya felhívja azon debreceni s más községbeli illetőségi állítást és népfőlkelő köteles ifjakat, a kik az 1880, 1881, 1882, 1883 és 1884-ik években születtek, hogy összeíratásuk végett a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében (városház, kereszt-épület I. em. 18. ajtó) naponként a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig 20 nap alatt de legkésőbb november hó végéig annyival is inkább jelentkezzenek (a jelentkezéshez illetőségi bizonyítvány, keresztlevél, munka vagy cselédkönyv, tanulónak a lecke látogatási bizonyítvány magukkal hozandó) mert a ki ezen jelentkezést a nélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltatták volna — elmulasztja, kihágást követ el és 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal vagy ennek megfelelő elzárással fogják büntetni.

* **Jótékonyosság.** Lukács Ármin ur egy törvényszéki kereskedelmi tárgyaláson a részére kiutalványozott 6 korona szakértői díjat a rabsegélyző egyesületnek adományozta.

* **A szent korona másolata.** Érdekes ötvös munkát mutatott be tegnap szerkesztőségünkben Polgár Gyula ur; a magyar szent koronának és a koronázási jelvényeknek minden tekintetben hű, meglepően művészi utánzatát. A művet maga Polgár Gyula készítette s úgy készült, hogy könnyen összerakható és szétszedhető legyen a szerint, amint kilencszáz éves történetének egyes korszakaiban átalakult. Polgár Gyula e művét be fogja mutatni az összes iskolákban is, a jogakadémián is s tekintve, hogy a sikerült minta igazán művészi becses és tudományos értékkel bír, ajánljuk ugy az egyes hatóságok, iskolák mint a magánosok figyelmébe. Tegnap a kath. főgimnázium és a kereskedelmi akadémia ifjuságának mutatta be ugyes történeti előadás keretében. Kedden a főreáliskola, szerdán a kollégium ifjuságára kerül sor. Valószínű, hogy a városházán nyilvános előadáson is bemutatja Polgár Gyula a kiváló mímelő s jellemalakító művész ezeket a szent jelvényeket, melyeknek megismerése s színről-színre látása a mily élvezetes, épp oly tanulságos is.

* **Tolvaj csavargó.** Juhász Sándor toglalkozás nélküli csavargó tegnap este az Osztrák-Magyar Bank palotájában koldult s hogy a szerény keresményen némileg lendítsen, a pénzéből ellopott egy szekercét. A lopást észrevették. Juhászt elcsípték és további intézkedésig lecsukták.

* **Csikósok harca.** Albert Miklós városi csikós összeveszett a Hortobágyon egyik pajtásával. Öltre mentek, majd botra került a sor, — s vége az lett, hogy Albert össze-vissza verve maradt a harc téren. A cimborá látván, hogy a dolognak fele sem tréfa, segítségére ment elpáholta ellenségének s miután kibékültek, behozta a debreceni közkórházba. A legérdekesebb az a dologban, hogy

Albert nem akarja megnevezni harcias cimboráját, pedig oly csunyan össze van verve a feje és egész teste, hogy az orvosok véleménye szerint 3 hétig is kell nyomnia az ágyat.

* **Halálos szerencsétlenség a rákosi pályaudvaron.** Tegnap délután tudósítónk távirati híradása szerint végzetes szerencsétlenség történt a rákosi rendező pályaudvaron. A 2696 sz. mozdonyon voltak Lázár Béla mozdonyvezető, Elekes Ferenc fékező és Vágó István fűtő, midőn a mozdony gőzcsove megeredt s a kiáradó gőz Vágó Istvánt leforrázta. — Lázár Béla leugrott a veszedelem elől, de oly szerencsétlenül, hogy egy a másik vágányon haladó mozdony leszakította altestét. Még mielőtt a kórházba szállították volna, meghalt. Elekes sértetlen maradt. A rendőrség megindította a nyomozást, de még nem lehetett megállapítani, hogy mi vagy ki okozta a bajt.

x **A szegénység szülőanyja** mint ismeretes delog is: a restség. Számatalan családot tesz tönkre, hanem küzdünk ellene. A restség az embert a javaitól, vagyontól, a restség előbb utóbb még az egészségétől is megfoszthatja, mert sok betegség kifejlődhetik a gondatlanságunk folytán, a melyek előbb csekélységnek látszottak. Ilyen például a gyakran előforduló tüdővész, melynek kitörése már előbbre visszavezethető és lélegzési, szervibajokban kereshető. Hurutok, tudósucs bajok, astma, fejfájás makacs köhögés, rekedtség, ezek olyan bajok, melyeknél a bacillusok iránt nagy a fogékonyosság és mindenkinek kötelessége, ha ez a baj fellép, már jó előre óvintézkedéseket tenni. Van a bajok ellen egy csodálatos szer, a mely mostanáig minden e bajok ellen ajánlott gyógyszert a maga hatásában felülmul, ez a: „Pectora“

A ki az igazi „Pectora“-t megrendelni óhajtja, az forduljon Budapestre a „Diána“ gyógyszerertárhoz Károly-körut 5. szám. a mely ezt a gyógyszert esomagonként 2 koronáért megküldi.

x **Dr. Winkler Jenő** egyetemes orvos tudor, fogorvos. Kossuth-utca 26. Fogad naponta délelőtt 10—12-ig; délután fél 3—5-ig. Minden kedden délben 12—1 óráig szegény sorsu fogbevegeknek ingyen rendelés.

x **Szerencse a szerencsétlenségben.** A jőnevű L. vendéglős nemrég eladta üzletét, hogy San-Franciscoban élő gyermekeihez költözzön. Körülbelül 60.000 koronával kelt utra. Ismerősei alig gondolták már rá, mignem itthon az a hír terjedt el róla, hogy L. et Brémában, midőn az Amerika felé induló hajóba akart szállni, ugyes zsebmetrók teljesen kifosztották. Ugyanezen időtájt L.-nek egyik ifjúkori barátja egy hosszú panaszos levelet kapott, melyben L. igazolta a hírlap közlemények valódiságát és arra kéri O barátját, hogy jöjjön segítségül azonnal Brémába. A baráti kötelék folytán O. azonnal odautazott. T ma, O. felesége, a következő meglepő levelet kapta férjétől: „Képzeld csak, hogy L.-nek a nagy pechje mellett minő nagy a szerencséseje! A gazemberek kilopták zsebéből a pénztelt tárcát és ezt kiürítve, eldobták. A rendőrség megtalálta a tárcát és ebben nem talált egyebet, mint egy sorsjegyet, melyet L. a Török A. és Társa bankházánál, Budapest, VI., Teréz-körut 46 a mely tudvalevőleg hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet, vásárolt. Közben az osztálysorsjáték elzásai voltak s te emlékszel rá, hogy elutazásom előtt Töröktől húzási jegyzéket kértem. A

mint L. sorsjegyét mutatta, a nélkül hogy bármire is gondoltam volna, megnéztem a sorolási jegyzéket és látom, hogy L. sorsjegyét nagy nyereséggel huzzák ki. Képzelted, mennyire örült ennek L. barátom.,

x **Nincsen ajándék!** ezt kizárják legolcsóbb árunk. Divatos női ruhakelmék, diszek, Barchetek, kendők, melegalsók Boros Testvérek nődivat áruházában, Debrecen Kossuth utca. 6.

x **Elősmert legjobb izlésű uri divat** ujdonságok nagyválasztékban érkeztek u. m. remek nyakkendők, *Ingek, kalapok* (21) k. s. a 1. feltűnő olcsó szolidáron **Fekete Jakab** uri divat és kalapgyári rak-tárában Debrecen, főtérsz. kistemplom mellett.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Okt. 26. vasárnap: délután *Az igmándi kis pap* népszínmű, este *Ádám és Éva*, daljáték. először.

Okt. 27. hétfő: *Ádám és Éva*, daljáték. (B.)

Okt. 28. kedd: *Lemondás*, színmű. (C.)

Okt. 29. szerda: *A bellevelei szüz*, daljáték. először. (A.)

Okt. 30. csütörtök: *A bellevelei szüz*, daljáték. (B.)

Okt. 31. péntek: *A velencei kalmár*, Shakspeare színműve. (C.)

Nov. 1. szombat: *Párisi élet*, daljáték. (A.)

Nov. 2. vasárnap: délután *A kukta kisuszszony*, énekes bohózat, este *Dózsa György*, szomorudaljáték.

— (Othello.) A tegnapi est elsőben a költészet teljes diadala volt. A színház az utolsó zugig megtelt és az ájtatos közönség hódoló gyönyörűséggel élvezte Shakspeare szellemének örökkévaló fölséges alkotását. Az áhitat azonban nemcsak a nézőtérre keltett ünnepi hangulatot, hanem a színpadon az összes szereplők lelkét is megihletti. Dicsősége a debreceni közönségnek, hogy a színháznak templommá avatásán nemes érzelme sugallatára oly nagy számmal megjelent és dicsősége a szintársulatnak, hogy *Othello* fönségét játékaival nem zavarta meg. Minden szereplőn észre volt vehető a tiszta művészi törekvés. Jól ment a rendezés, gondos volt a játék, éneklő szavalás nem kizárta a fület, a magasatos verseket a színészek oly lelkesen, oly bensősséggel mondták el, mintha imádkoztak volna. Tökéleteset, hibátlant senkitől se vártunk. Ahhoz egy emberélet kell és a legnagyobb alakító tehetség, hogy a játék megközelítse azt a valóságot, mely *Shakspeare* művéből ragyog felénk. Azt hiszem elég dicséretnek, hogy a darabot az előadás nem rontotta el. *Klenovics* György a címszerepben lelke forró vágyakozásával iparkodott a nyilvánosság első lépcsőfokáig jutni. A mi erején felül való, azért nem gáncsolható, amit tanulmány, lelkesedés, gond és szorgalom nyújthat, a részben nem maradt adós. *Menszáros* Margit az édes Dezdémonát bensőséggel, a róla

alkotott bájos képzet megzavarása nélkül játszotta. A szövetségben a harmadik *Sebestyén* volt, akinek Jágója már az alapos megértés eredménye, csupán a vér lüktető melegét hagyta ki színei közül. Pedig a gaz Jágó vér dolgában tüzes fickó, a kiből a gonoszság epéjén kívül a humor ötletessége is ki-ki buggyan. A többiek kisebb-nagyobb szerepekben mind az igyekezet őszinte, buzgó katonái voltak.

— (A jövő hét műsora.) Dicsérjük a színigazgatót arra való komoly törekvésért, hogy műsora ne csupán változatos, hanem értékes is legyen. *Makó* Lajos művészi izlésével azonban nem tartjuk összeegyeztethetőnek, hogy ezen a héten egy régi, ócska daljátékot vesz elő a poros könyvtárból, ahol az megérdemelt bukások után hosszú évek óta nyugszik és a debreceni közönségnek azt hirdeti, hogy: *itt először*. Igaz, először adják. De ez a valóság mégis némi megtévesztés; mert a bemutató előadás fogalma az újabb és legújabb termékek bemutatásán túl a multak avarjái legfőképpen akkor terjeszkedhetnek, ha onnan méltatlanul elfödött igazgyöngyöt hozhatna elő. Így azonban kissé furcsán hangzik, hogy *Milöcker* rég eltemetett *Belleveillei* szüze nálunk 1902-ben támad fel, mint ujdonság. — A műsor egyébaránt, ismétlem, becsületére válik *Makó* Lajos nemes irányu buzgóságának. Remekmű ismét szerepel a műsoron; meg pedig megint shakspearei darab, *A velencei kalmár*. Nagyon helyes! Aztán *Jókai* Mór fölötté határos és szépen megírt szomorudaljáték. *Dózsa György*. Ez is jó. Nemkülönböztetve *Karczag* színműve, a *Lemondás*. Továbbá szerencsés gondolat *Offenbach* egyik bájos zenéjű daljátékának, a *Párisi élet*-nek kitűzése. Egy pár kitűnő szerepe jóízű, mulatságos alak, — csak jó kezekbe kerüljön.

TAVIRATOK.

Az 1907-iki határidő.

Budapest, okt. 25. (*Saját tudósítónk távirata*.) A Független Magyarországnak hosszabb nyílt levelet intézett ma *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz *Polonyi* Géza, aki a gazdasági kiegyezés kérdéséről tárgyalja ebben a cikkben. A félhivatalos Magyar Nemzet jelenti, hogy *Polonyi* kommentárja helytelen és téves. Az 1899. évi XXX-adi törvények helyes magyarázata az, hogy az 1907-es határidő a mai állapot fentartásának határideje az osztrák viszonyosság feltételével. Egyéb fejtételek a törvény nem tüdőzt ki. Egyébként az ügy a képviselőházban szóba fog kerülni s akkor a miniszterelnök meg fogja rá adni a választ.

Örült nagyherceg.

Szentpétervár, október 25. A Livánia közelében, Baláklavában lakó *Konstantinovic Miklós* nagyhercegen a téboly jelei mutatkoznak. A nagyherceg tatár ruhában jár, haját leborotváltatja s szüntelenül átkozza a cárt.

Frigyes Királyi herceg utazása.

Pécs, október 25. (*Saját tudósítónktól*) *Frigyes* királyi herceg és *Izabella* királyi hercegnő ma reggel Budapestre ideérkeztek. Innen Baranya-Monostor-állomásra folytatták utjukat, a honnét kocsin bélyei birtokukra hajtottak. A főhercegi pár f. hó 30-áig Bélyén vadászik, majd visszatér Pozsonyba, illetőleg Bécsbe.

A husz milliós család utójátéka.

Páris, október 25. (*Saját tudósítónktól*.) Több oldalról egybehangzóan jelentik, hogy a tegnapi minisztertanács a párisi rendőrprefektúrán történt dolgokkal foglalkozott és a közbiztossági szolgálat főnökének, *Cocheferi*-nek elmozdítását határozta el. *Cochefer* ellen az a gyanu merült fel, hogy a *Humbert*-család üldözése körül több kötelességmulasztást követett el, sőt a *Gaulois* azt mondja, hogy előmozdította *Humbert*ek szökését.

Földrengés Zágrábban.

Zágráb, október 25. (*Saját tudósítónktól*.) A meteorológiai intézet jelenti: Tegnapi este 6 óra 52 perckor Zágrábban körülbelül négy másodpercig tartó függőleges földrengés volt. A földrengés gyöngye volt és a városban egyáltalán nem okozott kárt. Zágrábon kívül még Samoborban, Zabokban, Stubicában és Szeszvetében érezték a földrengés helyi természetű volt.

A bécsi műegyetem új rektora.

Bécs, október 25. (*Saját tudósítónktól*.) A bécsi műegyetem új rektorát, *Krafft* Guido drt ma délben iktatták be hivatalába.

Gabonatözsde.

Budapest, október 25. (*Saját tudósítónk távirata*.) (Déli zárlat.) Buzakinál méréselt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: szép.

Buza októberre	7-52—63.
„ áprilisra	7-39—40.
„ áprilisra	6-37—38.
Gabona októberre	6-45—46.
Tengeri májusra	5-76—77.
Repece	11-75—85.

Regénycsarnok.

A szép színésznő.

A Szabadság számára írta: Rudnyánszky Gyula.

Folyt. és vége. 17.

Hanem arra nem számított a szép színésznő, hogy egyszer váratlanul ki fog sütni a nap az ő rejtett virágira és egy napon megjelenik a kísértés.

És ez a kísértés egy esős délután illatos esődjében hirtelen megjelent neki.

Domoszlai szótlan volt és korán bucsuzott. Klárát is tudja isten, mi lelte! Egész délután nem mert ránézni Domoszlaira s mindig attól félt, hogy megfogja a kezét és mond neki valamit.

Domoszlai azonban hallgatott. Bucsuzáskor, igen. az utolsó pillanatban, mikor már kalapja a kezében volt s másik kezével az ajtó kilincsét fogta, egyszerre hozzáhajolt és izzó lázzal suttozta a leány fülébe.

— Klára, hát mi már sohasem értjük meg egymást? Tudja, hogy szeretem; tudom, hogy szeret, Mikor kapom meg hát őszinte átalakulásom jutalmát?

És hirtelen meg akarta csókolni.

Klára ijedten kapta el fejét. Lángvörös lett az arca.

Domoszlai a eeraához nyult.

— Szeretlek, szeretsz! Mond, édes, mikor árulod el, mikor?

— Ma este! — lehelte Klára alig hallható lágy hangon.

— Előadás után?

— Igen.

— Eljövök,

— Várlak!

Megszorította a kezét és kitudskolta az ajtón.

Domoszlai diadalmasan ment ki. A leány pedig egyedül maradt a szobában.

— Ma este! Ma este! — suttozta gépiesen és lankadva roskadt a székbe.

Tehát egész élete egy pillanat alatt elsüllyed az örvénybe. a ragyogó világ, mely szívében volt, iszapba merül. A szép színésznő neve eltűnik és feltámad a rossz színésznő, a ki olyan, mint a többi. Nem, nem! Mezei Klára sohasem lesz olyan, mint a többi.

Szereti Domoszlait, szereti az első szerelem édes gyönyörével. Meg tudna halni egy csókjáért!

De hát egyetlen csókja nélkül nem tudna meghalni? Végig simította láztól verítékes homlokát reszkető ujjával.

— Szeretlek, szeretlek, te szép bűnös ember! — suttozta félig öntudatlanul, maga elé meredő tekintettel. — Szeretlek, szeretlek és meghalok szerelmemért! Meghalok tisztán, érintetlenül!

Es elővette vette vasszekevénykéje fenekéről azt a kis üveget, melyben régóta rejtegette a biztosan élő mérget

Egy hajtásra kiitta az utolsó cseppig.

Mikor Domoszlai este benyitott az ajtón, a letört lilium ott feküdt a fehér ágyon, üveges szemekkel, hideg ajkkal, hófehér menyasszonyi ruhában. Mirtuszkoszoru volt a fején; szűz Mária-kép görcsösen összeszorított kezében.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma vasárnap, október 26-án két előadás.

Délután 3 órakor félhelyárakkal:

Az igmándi kis pap.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárakkal.

Itt először:

Ádám és Éva.

Daljáték három felvonásban.

Személyek:

Ádám	—	—	—	—	Mezey Andor
Éva	—	—	—	—	Felhő Rózi
Adramalek, paradicsomi kertész	—	—	—	—	Krémer Jenő
Lucifer	—	—	—	—	Nagy Dezső
Asmodi	—	—	—	—	K. Hegyi Lili

Holnap hétfőn okt. 27-én:

Ádám és Éva.

Gyermekeknek és felnőtteknek
a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a
SZTRAKA-féle
tannin-csokoládé.
Egy drb. 40 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém világos lábbeliknek mely kiváló szépa fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pezsétes sárga vagy barna bőrnek

Lyosin egészen új fényt ad

Alapított 1832. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Gyümölcsfák

legnemesebb fajokban, magas és törpe alanyba ojtva, nagybányai gyümölcstelepemről.

Körték

érés ideje: **Augusztus—Szeptember.** Erdélyi vajonez, Arabiszka, Vásárhelyi magoneza muskotály befőzésre. Vilmos körte, Margarit óriás vajonez: **November—December.** Angeloni hercegnő bronz, Diel vajonez: **December—Január.** Sigel téli vajonez, Clergió: **Január—Február.** Turnai vajonez, Zelenka virgulose, Nemes Kolmár: **Február—Márczius.** Pergamat esperes, Pergamat keretnek.

Almák

érés ideje: **November—December.** Arany parmen, Bismark ananas renet: **Január—Február.** Sárga bellieur, Ristán peppin, Török Bálint Orleánsi renet: **Február—Márczius.** Kaszszeli renet, nemes Széresika.

Ringló-szilvák és magyar kajszin-baraczkok.

Árak nagyság szerint 1—2 koronáig.

Megrendeléseket átvész **TÓTH GYULA** vaskereskedő üzég vidékre előleg és utánvét mellett.

280, 4839, 4840. Kgy.
1902.

Hirdetmény.

Hajdunánás város tulajdonát tevő „Bocskay“ nagyvendéglő. A folyó évi november 9 én 6 — hat egymás után következő évekre, vagyis az 1903-ik évi január 1-től 1908. Deczember 31-ig haszonbérbe kiadatik. Kik ezen vendéglőt kibérelni szándékoznak, zárt ajánlatukat a folyó évi november 7-ig bezárólag a polgármesteri hivatalnál beadhatják.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott összegre szabadon választhat.

A feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Később érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Kelt Hajdunánás város képviselő testületének 1902. október 12-én tartott közgyűléséből.

Csohány László,
h. polgármester.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1902. O. 23630 sz. végzése folytán a néh. Balogh Mihály hagyatékához leltározott különféle mintegy 150 hliter bakar, rizling és közönséges ermeléki ó, nemkülönb az idén mintegy 30—40 hliter bor hordóstól, valamint más egyéb ingóságok ugyanmint hordók stb. önkéntes árverési értékesítése rendeltetvén el, — ezt a n. é. közönségnek azzal van szerencsém tudására hozni, hogy ezen önkéntes árverést az érdekeltek közbenjöttével Vajdán (Biharmegye vasuti-állomás Bihar-Diószeg) Balog-féle szállótelepen f. é. november hó 7-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Dr. Mariska György.
nagy. zárgondok

338. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat ÖRLEMÉNYEINEK ÁRJEJYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítás módokatokra vonatkozó egyezménynek szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilogr.	
		kor	fill.	kor	fill.
A.	Asztali dara nagyszemű	28	—	—	—
B.	„ aprószemű	27	—	—	—
0.	Királyliszt	27	—	—	—
1.	Lángliszt kivonat	26	—	—	—
2.	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	40	—	—
3.	Zsemlyeliszt	24	40	—	—
4.	Elsőrendű kenyérliszt	24	—	—	—
5.	Közép kenyérliszt	23	20	—	—
6.	Kenyérliszt	22	—	—	—
7.	Barna kenyérliszt zsákkal	19	60	—	—
7 ^{1/2}	„ „ II.	17	20	—	—
8.	Takarmányliszt	12	40	—	—
11.	Finom korpá zsákkal	8	80	—	—
11.	„ „ zsák nélkül	8	40	—	—
12.	Durva korpá zsákkal	8	80	—	—
12.	„ „ zsák nélkül	8	40	—	—
12.	Csirke buza zsák nélkül	7	60	—	—

A zsákok súlytartalma, — tetsuylt tisztasulynak véve;

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debrecen, 1902. október 26.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar cégénél Debreczenben.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle BALZSAM

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palaczk felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. Még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségenél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgöresöket, kólikát és szagatásokat. 5. A könnyű székélést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lépkört, a buskomrságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitünően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségek-nél, eltávolítja a felbőgést. 7. Kitünően használ külsőleg, mint csoda-gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, kőszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák magyar lírodalom bármely postáállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! Mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármi régi sebeknél biztos kilátása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket, sőt egyes tagok levágását is kikerülheti

THIERRY A. gyógyszerész **százlevelű rózsá-balzsamával**, egyedül valódi — — — — — mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetetlen. A valódi százlevelű rózsá-balzsam használható:

a gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mindennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen, ütés-, szurás-, lő-, vágás- és zuzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m.: üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és földörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlódás, fülzugás és a gyermekeknél előforduló kisebesedések ellen stb. — A szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. — 2 tégeiy csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre! Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételeitől s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnék „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregradában“ beleégetve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosán ajánlott hatástalan és értéktelen pótsszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi, kipróbált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségekre mindig készletben kellene tartani. Ahol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi czim alatt:

THIERRY ADOLF LIMITED örangyal-gyógyszertáratól, Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapest: Török I.; Zágrábban: Mittelbach S. és Bécsben: Brady C. gyógyszerész-tárabaz.

Szőllő karóknak,
lugasnak, úgy haszonra való
 valamint **hántott és hántat-**
lan tűzi tölgy fák a Nagy
tölpi erdőn kaphatók. ka-
róknak való fa csak meg-
rendelésre lesz vágva. A
hámozott varga fa a Nyir
Ábrányi vasuti állomá-
son kocsikba berakva 100
mázsánként 102 korona, 1901
evi vágasu pedig 104 ko-
rona. Czim megtudható a
kiadóhivatalban.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyakasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái
 az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
 Doboza 1 korona és 2 korona.
 Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakamar meggyógyított!

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerházában.

o S é r v b e n
s z e n v e d ő k ! o

Ingyen és bérmentve küldök minden érdeklődőnek a *sérvék keletkezésébe, kezelésébe és gyógyítására vonatkozó népszerű tudományos ismertetést.* o o Bővebbet

KELETI J.
 portoédiai műintézete és cs. és kir. szab. sérvkötő gyárában
 Budapest,
 IV. Koronaherceg-utca 17.

PARISI MŰVÉSZET ÉS KÉPZÉS ÉRTÉKELT

ARC SZÉPÍTŐ

KIRÁLYNŐ-CREME

Csodás hatása azonnal nyilvánul: Szépítő, májfolt, bőrtisztítási hatás nincs többé. Kisimítja a ráncokat s a bőrt a legké... sőbb korig simán és üdén tartja. Egy tegely 1 korona 40 fillér. Királynő-hőlgypor, egész világon mint legjobb hőlgypor használva három színben 1 doboz 1 korona 40 fillér. Királynő szappan, 1 drb 1 korona Kapható mindenütt.
 Főraktár: Temesváry J. gyógyszerésznél Zombor és Török J. gyógyszerésznél. Budapest, Király-utca 12.

Egyenruházati-intézet
 „A magyar testőrhöz.”

PETRUS KÁROLY
 polgári és katonai szabó
BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
 a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyákkal szemben.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság, állami tisztviselők, Veterán-egyletek, sport, vadász és kerekpár kosztümök, liberiák, stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Békési „Prima”

házi kenyérsütőde DEBRECZENBEN.

Sütőde-telep: Miklós-utca 35. sz. alatt, Falk-ház. — Főelárusítási hely, november 1-től: Piacz-utca 26. sz., Szikszay-ház, a nagy tőzsde mellett.

Fiók elárusító helyek: Simonffy-utczai 2. és 18-as számú vassátrak, hol mindennap az elárusítások történnek.

Korondi Sándorné és Társa.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGGA
 CSEKÉLY RIZIKÓ MELLETT,
 A MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÁLTAL, AMIRE
DÖNTŐ BIZONYÍTÉK
 * AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY
MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.
 KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYVÁSÁRLÓK KÖZÖTT
 A KÖVETKEZŐ NYEREMÉNYEK:

ESZTEL	EGY MILLIÓ KORONA
RESZEL:	600.000 KORONA
	400.000 " "
	200.000 " "
	100.000 " "

90.000- 30.000,- 70.000- STB. STB.
 a Sorsjáték I. osztályu húzása már **NOVEMBER 20. és 21-én** történik, s ehhez ismert szerencsészsá-
 mmat ajánlja míg a készlelet tart. *

1/8	EREDETI SORSJEGY	2 I. OSZTÁLYRA	1.50
1/4	"	"	3.-
1/2	"	"	6.-
3/4	"	"	12.-

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST,
 VI. ANDRÁSSY-ÚT 79.
 MEGRENDELÉSHEZ LEVELEZŐLAP IS ALKALMAS!
 MINDEN MEGBÍZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT
 MELLEKELÜNK, MIALATT A VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÖK VAN, HOGY
 BEFIZETÉSEIKET, PORTOMENTESEN TELJESÍTTETIK.*
 A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereményeket
 bármely vidéki bank kifizeti, mégis a titoktartás céljából
 ajánlatos a nyert összegeket közösen nálunk átvenni.

Fenn áll: **131** év óta.

Dr. Rothschnek V. Emil Alapított: **1772.** évben.

az „ARANY EGYSZARVU”-hoz czimzett
GYÓGYSZERTÁRA
 DEBRECZENBEN, (Czepléd) Kossuth-utca 8. szám alatt a színház mellett.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű
Gyógyszer-különlegességeknek:

Fogporok — pépek Fogseppék — ragaszok Szájvizek — labdacok Szemvizek (Römerhaus — Lebois) Mellszörpök — Csukamáj olajok Gyermek-tápszerek Gyomortisztító labdacok Czukorkák köhögésszól	Bőr és nem i gyógyszerek külön.	Gyomorerősítők — Gyógyborók, Dióessentia Fülfájás ellen — Sósorszeszek Seb- és tyukszentpaszok Fagykenők — Kőszvénygyógyszerek Hivatalos kötszerek Vérképző vaskészítmények
--	--	--

Illat és széptüszereknek:

Arcc- és kéz-erémek Arcc- és hajporok Hajkenők és — festők Bajuszpedrök saját és Tiszaujlaki Mosdó- és szeplovizok Glycerin-készítmények Illatos olajok és pomádék	Legjobbak!	Bajusz és hajnövesztők Gyógy- és pipereszappanok (szeplovizok) Parfume-illatszerek Füstölők illatos és gyógyszeres Vaselin-készítmények
--	-------------------	---

Állat-gyógy- és háztartási szereknek:

Juh-, ló- és marharuh ellen Sertés- és aprómarhadög ellen Rovar-, egér- és patkányirtó szerek Író- és ruhajegyző tenták Szobapadló-fénymaz, kitünő, szagnékölő	Legjobbak!	Dió- és makk-kávó Egészségi mustár ételhez Fertőtlenítő-szerek Tépések, feeskendők, irrigatorok Oltó viaszfélek
--	-------------------	---

Hasonszenvi gyógyszerek:

Anyafestvények Higitások Dörzsölések Golyócskák	Homoo-pathia.	Egyes adagokban Berendezett szekrényekben Házi- vagy uti szükségletre Újra felszerelések és megtöltések
--	----------------------	--

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti újdonságok!

Jegyzet: Miatán minden készítmények közvetlen a készítőktől, — tehát esakis „valódi minőségben” tartatnak, — azok talán másfelé előfordulható olcsóbb ajánlatokkal — sem árban, sem minőségben — párhuzamba nem tehetők.

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

Különlegességek
Gyermek Ruhák
és Felöltőkben.

ÓRIASI VÁLTSÁMTEREK

1902-3. IDÉNY.

Párizsi divat áruház

Debreczen,
 . Főposta mellett .

UTAZÁSOK ARÁNY

Őszi és Téli
 .. Felöltők, ..
 .. Köpenyegek, ..
 .. Gallérok ..

Eredeti Modell és
Gyász Kalapok,
 .. Gyermek ..
 .. Fejkötők ..

Szörme Coliek,
 .. Blousok, ..
 .. Jouponok ..

Felvilágosítás

vagyon, család vagy magán személyről bárhol is lelkiismeretesen és bizalommal teljesít:

A. WOLFFSKY, Berlin

N. 37. tudakozó intézete.

o o o o o Alapítva 1884-ben. o o o o o

Kert berendezések, tervekészítés saját bokraimmal.

Alkalmi vétel!

Van szerencsém a virágkedvelő közönség szíves tudomására hozni, hogy az őszi idény bekövetkeztével **szobai berendezésre szolgáló**

élő dísz-növényeimet

telhalmazott raktárom miatt a legolcsóbb árban bocsátom áruba, mely alkalom megragadását melegen ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe. Megjegyzem, hogy **növényeim debreczeni vízzel vannak nevelve** s így tartóság tekintetében minden máshonnan hozottat felülmúlnak.

A vásár alkalmával növényeimet a **városház előtti tere**n fogom árultatni.

Kifogástalan minőségű jácint és tulipán-hagymáim megérkeztek.

Kertészeti telepem megtekintését **kérem!**

Kiváló tisztelettel
PACZELT JÁNOS
mag- és virágkereskedő.

Menyasszonyi és nyoszolányi események a legújabb aról feltétele.

Teljes díszítés és koszorúk.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100, 4350 a 80, 3350 a 40. Összesen:

14.459.000 kor., azaz Tizennégy millió 459.000 kor.

SZERENCSENAPTÁR.

Janár	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	Novamber	December
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Mikor van születésnapom?

Mindenki kisérje meg szerencsését a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválthatja saját számát. Ha időközben a szám elfogyott volna, hasonlókat küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt. --.75 vagy 1.50 kor. egy negyed (1/4) frt. 1.50 vagy 3.— kor.
,, fél (1/2) frt. 3.— „ 6.— „ „ egész (1) frt. 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. október hó 26-ig

hozzánk bizalommal beküldeni.

FIÓKOK: TÖRÖK A. és TSA.

V., Váczikörut 4. **BANKHÁZA.**
Museum-körut II. **BUDAPEST, VI., Teréz-körut 46 a.**
Erzsébet-körut 54. **Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban.**

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt kilencz millió koronánál többet.

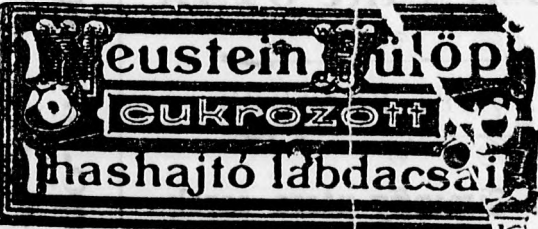
Megrendelő levél levágandó. T. TÖRÖK A. és TSA. bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához.....darab eredete osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Akor. összeg () utánveendő, () utalványomal küldöm. () A nem kívánt törleendő. () mellekeibe bankjegyekben (bélyegekb.) ()

Pontos cím:

Finom izlés! — Pontos kiszolgálás!

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 pilulát tartó doboz 30, egy tekeres mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tekeres bérmentve szállítatik.

Kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacseit. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásaink Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP
„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerára
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál. Mihalovits J. Muraközy László, Dr. Rotschnek V. Bmil, Tóth Béla gyógyszerészeikben.

Rosenberg és Hammer

Villanyműszer Varrógép és Kerékpár üzlete
megnyílt

**Piacz-utca 2. szám alatt,
a Nagytemplom mellett.**

Nagy raktár mindenféle varrógépekből, szabadalmazott golyós csapágyval és hímző készülékekkel. Nagy javító műhely!

**Varrógép és kerékpár
alkatrészek igen olcsón kaphatók.**

Villamos házi csengők felszerelése elvállaltatik.

Borotva-szappan.

Tegyen Schulhoff-féle **Royal** borotva-szappannal kísérletet és megfog róla győződni, hogy az felülmúlja az eddig forgalomba hozott szappanokat.

A „Royal” szappan kitűnően hat az arczbőrre, amennyiben a szakált gyorsan és biztosan puhává teszi, a mit legfényesebben a minden országból beérkezett számtalan elismerő levelek bizonyítanak.

Egy 5 kilós mintacsomagot 4 kor.-ért (bérmentetlenül küld):

SCHULHOFF JAKAB.

Első Detail szappan- és gyertyagyár. Kitűnő keleti és folttisztító szappanok is kaphatók mindenféle színben.

Eláruló helyek az összes városok részére kerestetnek.

Jersan-Cacaop

Vastartalmu táp- és erősítőszér, vérképző és idegszilárdító

kellemes izzel, könnyű emésztéssel.

Tessék az orvosoknál tudakolni.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár Hajdumegye számára

Muraközy László gyógyszerésznél.

NOVAK FERENCZ

résnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

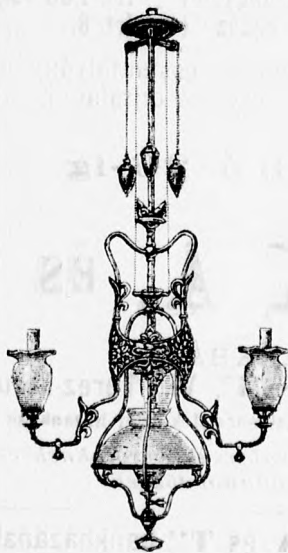
**a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.**

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és kiüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athleták, lóverszék, tornászok dalárok, vadászok, veteránok, tüzoltók, stb. számára.

**Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.**

==== Kizárólag hazai gyártmány. ====

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.

Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

— állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb. —

a legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható **valódi amerikai Petroleum**

»KIRÁLY-OLAJ«

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállittatik.

==== Kizárólag hazai gyártmány. ====

Kizárólag hazai gyártmány.